

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-ha-ásos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, május 24.

Mai számunk több közleményei:

- Vexérczik: A lelkiismeret hangja.**
- A főrendiház ülése.**
- A transzváli háború.**
- A szatmári testvérgyilkosság.**
- Öngyilkosság a sors csapásai miatt.**
- Az ellopott takarékpénztár.**
- Összeférhetlenségi bejelentés Aradról.**
- Gyilkosság néző közönséggel.**
- Az alkalomcsinálók.**
- A birtokos és a gazdatiszt.**
- Realisták majálisa.**
- Tárcza: Lottiról.** Irta: Kocsán János.
- Csarnok: Jegyváltás.** Irta: Omega.

A lelkiismeret hangja.

Arad, május 23.

Lombroso, a nagy lélekbuvár, egy értekezésében meglepő eredményre jut azon kérdés megvitatása közben, hogy mily indokok vezetnek a bűnösöket a beismerésre, és juttatják őket a földi igazságszolgáltatás kezébe. Érdekes példákkal illusztrálja, hogy a legelvetemettebb gazemberek lelkében megmarad a becsületesség egy atomja, mely a büntetett elkövetése idejében, mint élettelen tömeg jelentkeznek, de amely egy pillanatban, köznyelven mondva, abban a pillanatban, amidőn a lelkiismeret hangja megszólal, újra él és mozog és törvényt ül önmaga felett. A becsületességnek ez az atomja sok bűnösben töredelmes vallomásra készítette a bűnösöt és amikor a törvény rideg szakaszait a büntető bíróság ráolvasta a bűnösre, ez a megtorlás a bűnös előtt nem büntetés,

hanem feloldás volt azon teher alól, mely lelkét, lelkiismeretét nyomta.

Egy ily jelenség mutatkozik, a szomorú hírhedtségre jutott volt aradi fiskálisnál, ki az általa alapított vidéki takarékpénztár egész vagyonát utolsó krajczárig elharácsolta és egy egész vidéket becsületes uton, verejték között megszerzett vagyonától raffinált módon, idők hosszú során át meglöpött, megfosztott.

Nem csodálatos-e, hogy ezen tervszerű manipuláció közben, a becsületesség legkisebb atomja sem mozdult meg lelkében; nem még akkor sem, amidőn a sikkasztott pénzből itt Aradon házat vett, amidőn az ellopott forintokon pazar estélyeket rendezett és fényesen berendezett termeiben a társadalom legjobbjait vendégei gyanánt üdvözölhette és azok között azokat is, kiknek vagyonát elharácsolta, kiknek keservesen szerzett vagyonából vette a pezsgőt, drága szivarokat és kínálta meg vele éppen a meglöpöttakat és kocczintott velök az ő legjobb egészségökre?

Szinte pszichológiai talány, hogy ez az atomocska csak akkor kezd mozogni, midőn a sikkasztott pénz javarészben könnyelmű vállalatokban eluszott, midőn arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy ezen a lopott jószágban nem volt áldás. De az atomocska mozog, habár már későn.

Es ebben különbözik Kiss Armin, az ugyanoly hírhedtségre jutott *Bács* Nándor kollegájától. Ennél ez az atom előbb je-

lentkezik. Es azért sikkaszt, hogy az előbb elsikkasztott pénzt visszatéríthesse az állam-kasszájába.

Mikor a takarékpénztári igazgató mindent veszve látott, akkor hajóra ül, átvitorlázik a tengeren és eltűnésének célját egy hátrahagyott levélben annak deklarálja, hogy nem nyugszik addig, amíg vissza nem téríti az elsikkasztott pénzt teljes összegében. Ez képezi most minden cselekedetének rugóját, ez képezi minden ambícióját. Es amint egy, az ujvilágból ideérkezett hír mondja, az ambíciót siker koronázta, a pénz újra megkerül és azok, kik a sikkasztás folytán keservesen megtakarított pénzüket elvesztették, ismét megkapják. A becsületesség atomja az idők folyamában egyre nőtt és ma már dominálja a bűnös egész lelkét.

A büntetőtörvény elvesztette hatalmát a bűnös felett: az, elévülés beállott és most már bekövetkezhettek az az eshetőség, hogy ismét letelepszik azok körében akik gazembersége miatt szenvedtek. A törvény még oltalmat is ad neki esetleges erkölcsi bántódása esetén. Es most mutatkozik az a jelenség, amidőn a törvény rideg paragrafusai nem fedik az emberi felfogás szabályait. Ez nem ösmer elévülést, ez nem respektálja azt a tant, melyet a megtért bűnösökről a szent irás tanít. Hogy jól van-e ez így, vagy nem, arról még Lombroso sem képes határozott tantételt felállítani. △

TÁRCZA.

Lottiról.

Irta: Kocsán János.

A kis Lottiról szólandó történet, a kis vidám s az okos Lottiról, a kit az egész Csalogány-utca ismer, noha alig tizenöt éves. Anyó tizennégyet mond, ő tizenhatot, tehát tizenöt lesz bizonynyal.

Itt szegény népek laknak; a gazdagok ott benn, a hol villanyvilágítás van és aszfalt-kövezet, min selyemruhák suhognak végig, különösen este hat és hét között. Mosolygós arczu asszonyok és kisasszonyok járnak ott ilyenkor; könnyű cyprus-illat marad utánuk a merre járnak és mosolyognak, mint a kik boldogok mind.

Lotti nagy, kék szemeivel csodálva nézi őket mindennap: akkor jön ugyanis a varróból haza; néha megáll s úgy gyönyörködik mosolyogva, ragyogó szemekkel s alig veszi észre, hogy nézik őt is elegáns ifju urak s csettintenek a nyelvükkel és nevetve mondanak egymásnak valamit, a mit ő nem ért és megtörténik, hogy a Csalogány-utca felé jár már s még akkor is a nyomában van egy, kettő; néha több is.

Egyszer egy el is kísérté hazáig — itt kezdődik a mese — egy karcsu, szóke fiu, kedves beszédű, csinos gyerek. Udvariasan megemelte kalapját s engedelmet kért előbb. S ő nem fu-

tott előre, mint máskor, ha nyomában voltak, hanem hagyta oldalán menni s édes gyönyörrel hallgatta szavát.

Azon éjjel alig hunyta le szemeit Lotti. A szóke fiu volt előtte folyton és szavait igyekezett emlékezetébe hozni újra, szóról-szóra a hogy ő mondta:

— Aranyos, édes Lotti!

Igy, így. S aztán tovább:

— Hetek óta küzdöttem magammal, merjem-e megszólítani? Nem fog-e engem is azok közé sorozni, a kik uton-utfélen a nyomában vannak tolakodó bókjaikkal? Megkérdeztem az eszemet: azt felelte: — nem. Megkérdeztem a szívemet: azt mondta: — igen. Lotti, Lotti édes, haragszik-e rám ezért? . . .

Igy, vagy ilyenképpen és egy szó se szerelemről; de rezgett a hangja a fiunak s reszkedett a keze a bucsuzáskor.

Es fájó tekintetében szemrehányás:

— En szeretlek téged és te haragszol rám!

Es szól:

— Lotti, aranyos, édes Lotti, ha nem haragszik, azt a rózsát . . .

Kicsi, fehér keze remegett mikor odatűzte, és égett a helye, mikor a fiu rányomta szenvedélytől forró ajkát.

— Isten vele kicsi Lotti, a viszontlátásig, — holnapig.

Nem tud aludni, csak forgolódik fehér ágyacskájában; majd oda szorítja forró arcát

a fehér, csipkés párnához s félig magánkivül susogja: — Viktor, Viktor . . .

Künn már világosodik, mikor elnyomja a az álom. Fényes, ragyogó álom. A fehér villanyfényű utcán ott jár ő is a Viktor oldalán és nehéz selyemruhája végig seperi a sima aszfalt-kövezetet. Járnak csevegve, mosolyogva boldogan, barátságosan köszöntgetve jobbra-balra az előkelő uraknak, divatos ruhájú hölgyeknek, miközben Viktor alig hallhatóan susogja: — Mennyivel szebb vagy te Lotti, édes, kicsi Lotti . . .

Álom, álom.

Reggel mikor felébredt, künn zuhogott az eső; a szennyes víz patakokban folyt az utcán.

Anyó kérte:

— Ne menj Lotti ma; csuf idő van, megbetegszel. Ne menj édes virágom.

Es reszkető, kiaszott kezével végigsimitotta a Lotti aranyhaját.

Lotti, a mit soha sem tapasztalt, úgy érezte, hogy ma terhére van ez a kedveskedés, a mi máskor olyan jól esett. Türelmetlenül mondta:

— Megyek anyám, mennem kell!

Es megindult az ajtó felé.

— Hát meg se csókolsz? — Az öreg asszony hangja reszketett; félig szemrehányóan, félig bocsánatot kérőn hangzó szava annyi meleg, fájó érzést takart.

— Édes kicsi lányom, te vagy-e az, a ki tegnap? Idegen fény csillog a szemeidben;

A főrendiház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 23.

A főrendiház üléstermék a hírlapírói karzatról sajtóságot, de mindenkifelett eredeti szempontból szokás megbírálni. Ha kevesen vannak jelen a méltóságos és exczellenciás főurak közül, vidámság, örvendezés van a karzaton. Egyik-másik csillogó szemekkel néz le a terembe, szelid tekintettel simogatja végig a gróf és báró urakat, majd megered a társalgás árja. Szellemeskedő megjegyzések röppennek el, szóval a legvidámabb meglepedettség uralkodik. Ez pedig annyit jelent:

— Vita nem lesz!

Ha benn a teremben vidám nyüzsgésmozgás van, ha a padok feketéllenek, akkor a hírlapírói karzaton csupa komor arcot látni. Barátságosan, morózus válaszok és dühös megjegyzések hallatszanak. Mert a telb főrendiház azt jelenti:

— Nagy vita lesz! Az ülés három óráig is eltart.

A mai ülésen azonban bizonytalan volt a helyzet. Meglehetősen számban voltak jelen a főrendek. Több püspöki süveg is látható volt. Aztán Wekerle is eljött.

— Biztosan felszólal a szeszkontingensnél, vagy a tőzsde-adónál! — ez volt az általános vélemény.

A szeszkontingensnél csakugyan felállott gróf Zselénszky Róbert.

— Szent Isten, ezek beszélnek!

Es aztán csakhamar kiderültek az arcok a karzaton. A javaslatot a miniszter energikus válasza után elfogadták. Következett a tőzsdeadó. Mit csinál Wekerle? — az a kérdés. Wekerle pedig felvonult a felsőpadhoz, hozzásietett Márkus József főpolgármester és zajosan, élesen diskuráltak. Gróf Széchenyi Gyula miniszter pedig a család padjába ment. Ott ültek Széchenyi Béla, ifj. Széchenyi Imre és Széchenyi Manó, a volt miniszter és családi tanácsot tartottak. Az aktív miniszter czeruzát fogott és rajzolva magyarázgatott valamit. Vajjon mit akarnak. Jó volna egy gyorsíró kiküldeni tanulmányozás céljából. Akad is mindjárt vállalkozó. A hírnök ment, aztán jött és mondta:

— Valami kastélykerítésről van szó. Széchenyi Manó gróf azt mondta az utódjának, a

Gyula grófnak, hogy nem tud rajzolni, ő jobban tud. Aztán egy görbe vonalat irt le.

— Köszönjük! Akkor itt baj nem lesz!

Azzal mindenki összecsomagolta a paksamétáját és féljobbot csinált.

— Tessék felolvasni a jegyzőkönyvet — szólt az elnök.

— Mehetünk! — hangzott a karzatról.

Igy mult el a mai főrendi ülés zaj és baj nélkül.

Elnök: Vay Béla báró.

A kormány részéről jelen vannak: Lukács László, Széchenyi Gyula gr., Cseh Ervin, Fejérváry Géza báró és Hegedüs Sándor miniszterek.

Az elnök részvétellel emlékezik meg Eszterházy Móricz gróf és Vay Adám gróf elhunytáról, a kiknek emlékét a főrendiház jegyzőkönyvileg örökíti meg.

A különböző jelentéktelen előterjesztés után következett a napirend.

Minden vita nélkül fogadták el a képviselői választói jognak némely községben való rendezéséről és az irodalmi művekre vonatkozó németországi egyezményről szóló javaslatokat.

A szeszkontingensnél.

Zselénszky Róbert gróf szólalt fel. Miután a javaslat egy kompromisszum eredménye, nem akarja a javaslat lényeges megváltoztatását. Mégis az igazság érdekében a 6 §-nál egy lényegtelen módosítást nyújt be. E szakaszt ugyanis törölni óhajtja és helyette azt kívánna bevenni, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak kontingense ki ne sajátíthatassék addig, a míg az ipari szeszgyáraknak nagyobb kontingensük van.

Lukács László pénzügyminiszter kijelenti, hogy éppen az ellenkező véleményben van, mint Zselénszky. E javaslatban semmiféle igazságtalanság nincs, mert erre nézve megjegyzi, hogy a főrendiháznak igenis kötelessége ügyelni arra, hogy igazságtalanság ne történjék, de kötelessége ez a képviselőháznak és a kormánynak is. A kérdéses 6. §. ép oly igazságos, mint szükséges elvi és gyakorlati okoknál fogva is. Épen ezért a javaslat változatlan elfogadását kéri. (Helyeslés.)

A főrendek a javaslatot változatlanul fogadták el.

Vita nélkül fogadta el a főrendiház

a hírlapbélyeg eltörléséről;

a tőzsdeadóról és

az új zálogházról szóló javaslatokat és ugyancsak vita nélkül fogadtak el több helyi érdekű vasútra vonatkozó jegyzőkönyvi határozatot.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés véget ért.

A birtokos és a gazdatiszt.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 23.

A képviselőház földmivelésügyi bizottsága ma Bedő Albert elnöklésével ülést tartott, a melyen a kormány részéről Darányi Ignác és Plósz miniszterek, a földmivelésügyi minisztérium részéről Kiss Pál államtitkár és Bartóky osztálytanácsos, az igazságügyminisztérium részéről pedig Lányi Bertalan miniszteri tanácsos volt jelen. A bizottság tárgyalás alá vette a birtokos és a gazdatiszt közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Szily Pongrácz előadó tüzetesen ismertetvén a törvényjavaslat rendelkezéseit, elfogadásra ajánlja azt, kiemelve, hogy ezt a javaslatot ugyanaz a humánus szellem lengi át, a mely a mezőgazdasági kérdések megoldására vonatkozó összes újabb törvényjavaslatokat jellemezte.

Osztróloczky Miklós egyetért a törvényjavaslat lényeges intézkedéseivel, kívánatosnak tartaná azonban, hogy az egyes rendelkezéseiben foglalt némely előnyök csakis a magasabb kvalifikációval bíró gazdatisztoknak biztosítottan legyenek. Óhajtandónak vélné továbbá, hogy a szolgálati szerződéseknek bélyegkedvezmény nyujtassék.

Darányi miniszter beható felvilágosítások után kijelenti, hogy a törvényjavaslatnak részletes tárgyalása során a legnagyobb előzékenységgel hajlandó minden fölmerülő nézetet és módosítást figyelembe venni; ahhoz azonban, a mi e törvényjavaslatban a humanitást juttatta kifejezésre a gazdatisztok érdekében, ragaszkodik és kéri a bizottságot, hogy az idevonatkozó rendelkezéseket sértetlenül tartsák fenn.

Ezek után a törvényjavaslat általánosságban elfogadtatván, áttért a bizottság a törvényjavaslat részletes tárgyalására.

Az első szakasz rendelkezését, a mely szerint gazdatiszt az, a ki másnak gazdaságában a gazdasági igazgatás, kezelés vagy ellenőrzés rendszerinti tennivalóinak fizetésért való ellátására legalább egy év tartamára szerződik, hosszabb tanácskozás után ekként állapította meg a bizottság: gazdatiszt az, a ki másnak a gazdaságában, a gazdasági igazgatás, kezelés vagy ellenőrzés a magasabb műveltséget feltételező rendszerinti tennivalóinak fizetésért való ellátására írásban legalább egy év tartamra

mi lelt? Szerető édes anyádnak egy csókot se juttatsz, csak futsz el hazulról, szakadó esőben. Mi bajod az Istenért, Lotti, Lotti...

És nyomban utána egy gondolat villámlott át a lelkén:

— Szent Isten, lehetséges-e? Lotti tizen-négy éves, tizenöt is talán. Nem, csak tizen-négy. És egy tizen-négy éves leány mit tud még a szerelemről?

Lotti e közben gyorsan iramlott végig az utczákon.

Kedvetlenül nézett szét.

Milyen különbség! Ragyogó álom után ez a csuf, pocsettás idő. Valami sugta neki:

— Ez a valóság Lotti. Edes, meleg álmok után, hideg, jőzanító eső. A boldogság csak álomba való. Káprázat, mese. Fáj a szívednek ezt tudni? Hát csak álmodozz tovább. Jön idő nem sokára ugyis... A csalódás mindig korán jön. Álmodj Lotti, álmodj tovább...

Egész nap oly különösen érezte magát, mint még soha. Elpirult, ha szóltak hozzá; sokszor nem is hallotta meg.

Mikor este haza indultak, Böske, a legjobb barátja, a karjába csimpszakodott:

— Lottikám, mondjad igazán, mi lelt ma?

Csaknem kétségbe esett; ha ez most vele talál jönni hazáig! S ő akkor nem beszélhet Viktorral, holott alig várta, hogy már este legyen.

— Az istenért Böszi hagyj, hagyj, majd

máskor, holnap, csak most hagyj; kérlek édes Böszi...

Csaknem sirva fakadt. Viktor már várja a sarkon s ez a Böske nem akar elmaradni.

— Holnap mindent elmondok Böszi, csak most hagyj!

Böszi durczásan vállat vont; hidegen köszönt, aztán visszafordult. Ő pedig most már lassan haladt tovább. Egy-vagy két perc s eléri a sarkot, a hol Viktor várja. Minek siesen, a ki tudja, hogy a következő perc már boldogságot ígér. Annyi várakozás már gyönyör.

Lesütötte szemét s várta, mikor csendül meg a Viktor ismerős hangja mögötte.

Már túlhaladt a sarkon, s Viktor nincs sehol. Bizonyal tévedett. Körülnéz. A bolti kiskakato pazar fényvel öntik el az utcát, mely illatos megint s csupa mosolygó arcz mindennütt. És szemben, alig tíz lépésnyire Viktor. Most ő, csakugyan ő s mellette egy leány, üde, szép, fiatal, félig gyermek; fehér ruhája csupa csipke; az arcza kissé halvány, mintha betegségből kelt volna fel, de szemének sugaras fénye boldogságot hirdet; és büszkeséget, mintha mondaná:

— Ez a sugár, pompás fiu az enyém; szeret, imád, el nem szakíthatja tőlem senki; senki a világon, mert szeretem én is...

Mosolyogva jönnek s lassan; nem sietős az utjuk. Közben közelebb hajolnak egymáshoz s valami bohósággra, mit Viktor mond, felne-

vetnek vidáman; a leány csicseregve, boldogan.

S mikor Lotti mellett haladnak el, a fiu tekintete közönyösen siklik el fölötte. Es még közelebb hajol a leányhoz csillogó szemekkel. Mit mond nem hallja senki. Nem is való azt hallani senkinek, a mikor az ifju kedvesének szerelemről, menyországról beszél.

Lotti ugy véli mégis hallja. S a nagy fényesség egy könnycseppen át egybe olvad előtte. Rózsás arcocskáján egy pár csillogó könnycsepp fut végig. Azt hamar letörli, hogy meg ne lássák. Mikor a Csalogány-utcán befordul, a régi ismerős házak szinte idegeneknek tetszenek előtte.

Mint mikor valaki álmában fényes paloták lakója volt s mikor felébred, szegényes viskójának avult falai merednek reá.

Álom volt, álom, Lotti s a valóság csak az, hogy a boldogság csak álomba való mese.

Az mese, káprázat. Ugy fáj a szívnék ezt megtanulni s meg kell tanulnia mindenkinek mégis. Es a ki egyszer megtanulta, nem felejt el többé soha. Megtalálhatod menyországot, üdvösségedet a földön, de legboldogabb napjaiban, a boldogság édes, meleg perczeiben is figyelmeztetve, intve visszajár kísérteni egy emlék — Lotti — a foszladozó multból, emléke az első szerelemnek, vagy a mi mindegy, az első csalódásnak, az első könynek...

Ennyi a mesém a kicsi, vidám Lottiról.

mára szerződik. A §. azon rendelkezése, a mely szerint „a gazdatiszt törvényes jogkörének korlátozása harmadik személyekkel szemben csak úgy hatályos, ha a korlátozásról tudomásuk van,“ a következő megtoldással fogadtatott el: „vagy az a körülményekből kitűnik.“

A 9. §. azon rendelkezésébe, a mely szerint „ha a gazdatiszt szolgálata teljesítése következtében betegszik meg, vagy őt saját hibáján kívül szolgálata közben éri baleset: gyógykezeléséről a birtokos legfeljebb hat hónapon át saját költségén köteles gondoskodni,“ felvetett, hogy „ha a gazdatiszt nyilván bizonyítottan hatólag stb.“

A 14. §. azon rendelkezésében, a mely „a birtok állagában vagy kezelésében beállott változások esetében a határozott időre kötött szerződés is felmondható,“ — a „beállott változások“ kifejezés „beállott lényeges változások“ kifejezéssel cseréltetett fel.

A 20. §., a mely szerint felmondás után a birtokos köteles a gazdatisztnek kívánatára megfelelő időt engedni más alkalmazás keresésére, megtoldatott avval, hogy „ez az idő úgy választandó meg, hogy minél kevesebb kárára legyen a gazdának.“

A 26. §-ban a pénzbüntetés kifejezést pénzbírsággal cserélte fel a bizottság.

A törvényjavaslat többi szakaszait érdemleges módosítás nélkül fogadta el a bizottság.

A tárgyalásban a földmívelési és igazságügyi minisztereken, az előadón, Lányi és Bartók tanácsosokon kívül résztvettek *Kubinyi György, Semsey, Osztrólczy, Serényi gróf, Telegdy, Ragályi Gyula, Piukovits és Vass Béla* gróf bizottsági tag.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 23.

Az angolok ugyan nem győznek, de azért lépésről-lépésre előnyomulnak. A buroknak ez a visszavonulása a legszebb harcitények egyike és nem hadi dicsőség nélkül való, mert az angol seregeknek sok kellemetlenségeket okoznak a helyenként való ellentállásokkal és támadásokkal. A harcban inkább a bur fegyvereké ma is a győzelem, de azért vissza kell vonulniok, mert a tulerő ellen nyílt harcot nem vihetnek.

A hadakozás közben keresik a békét a burok, — de nem tudják megszerezni. Anglia feltétlen megadást kíván, s a legszabadabb hatalmasság, Amerika sem hajlandó közbelépni egy emberségesebb béke érdekében. Így hát a burok elhatározása marad a mi volt: harcolni a végletekig. Kronstadtól mintegy harmincz mérföldnyire nagy csapat-konzentrálást kezdtek már meg, s így közelebb jelentékenyebb összeütközések várhatók.

Mai távirataink a következőket jelentik:

London, május 23.

A *Daily Mail* egyik tudósítója jelenti Pretoriából 19-iki kelettel, hogy kijelentették előtte, hogy a transzváli kormány nem szándékozik fontolóra venni a föltétlen megadást, hanem végig küzdi a háborút.

A *Daily Telegraph* jelenti Kronstadtól 21-iki kelettel: Az angol gyalogság előnyomul. A főtábort holnap előre tolják. A csapatok igen jó karban vannak és a betegek száma csökkent. A vasutat ismét helyreállították. Az első vonat szerdán érkezik ide. A legújabb jelentés azt mondja, hogy az ellenség elhatározta, hogy a harcot kihuzza. A hadsereg a Rhenoster fo-

lyónál ágyuk elsánczolásával van elfoglalva. Az ágyuk között van néhány száz fontos és néhány Creusot-ágyu. A transzváli burok azzal dicsekedtek, hogy hadaik kétségboesett ellenállást fognak tanusítani és megverik az angolokat.

A *Times* jelenti Lourenco-Marquezból 22-iki kelettel, hogy tudósítója teljesen megbízható forrásból arról értesült hogy *Krüger* elnök az utóbbi hat hét alatt transzváli vagyonának javarészét vagy talán az egészet is több barátjának a nevére iratta. Ezt az óvintézkedést azért tette, hogy az angolok ne kobozzák el vagyonát.

London, május 23.

Buller tábornok hadiparancsot adott ki, a melyben tudára adja a csapatoknak, hogy Transzválból egy új bur kommandó nyomult be Oranje szabadállamba és megszállta Laingsnekét.

London, május 23.

A legújabb hírek szerint *Krüger* elnök és *Salisbury* miniszter közt a mult hét végén tényleg volt táviratváltás, de eredménytelen maradt.

Krüger és *Steyn* hosszas tanácskozás után szövegezték meg a Salisburyhoz intézett táviratot, a melyben azt kérdik, hogy milyen feltételek mellett lenne hajlandó Anglia békét kötni.

Az angol kormány válasza az volt, hogy csak feltétlen meghódolást fogadhat el.

Washington, május 23.

A bur küldöttséget nem csüggeszti el az a tartózkodó viselkedés, a melylyel hivatalosan fogadják őket, s abban reménykednek, hogy a nép befolyásának érvényesítésével sikerülni fog czélt érniök.

London, május 23.

Azt a tegnapi hirt, hogy az angol seregek átkeltek a Vál folyón, ma megczáfolják. *Steyn* és *Botha* vezetése alatt 7000 bur áll ott, a kik kemény ellentállásra készülnek.

Kronstadtól 30 mérföldnyire a burok óriási ágyutelepet gyűjtöttek össze, s ezzel elhatározó akcióra készülnek.

London, május 23.

A bur kormány proklamációt intézett *Johannisburg* lakosaihoz, a melyben elhárítja magáról a felelősséget azokért a rombolásokért, a melyeket a háboru eseményei okozhatnak.

Botha tábornok ezt a proklamációt ellenezte. Nem helyesli ezt a burkolt fenyegetődzést.

Összeférhetlenségi bejelentés Aradról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 23.

Nagyon divatozik az újabb időben az összeférhetlenségi esetek felfedezése a napokban is egy egész sereg incompatibilis képviselőt jelentett be több budapesti iparos.

Aradnak is meg van már a maga összeférhetlenségi felfedezője *Weinmann Mór* lókereskedő személyében, ki *Fiáth* Miklós országgyűlési képviselő ellen jelentett be incompatibilitást, azzal az indokolással, hogy a képviselő *napidíjai birói foglaltság alá vétettek* és a birói zár a foganatosítás napjától számított három hó alatt fel nem oldatott. A bejelentés eljutott a képviselőház elnökéhez is, ki visszautasította miután a felhozott ügy nem képez összeférhetlenségi esetet.

Weinmann bejelentése a következőképen hangzik:

Nagyméltóságú *Perczel* Dezső képviselőházi elnök urnak

Budapesten.

Aradon 1900. évi május 18-án.

Nagyméltóságú Elnök ur!

Van szerencsém ezennel tisztelettel bejelenteni, hogy báró *Fiáth* Miklós országgyűlési képviselő ur, képviselői napidíjai több rendbeli jogérvényesen megítélt követelésre birói foglalás alá vétettek és a birói zár a foganatosítás napjától számított három hó alatt fel nem oldatott. E szerint nevezett képviselő ur az 1875. I. t.-cz. 4. §-ában a képviselőséggel össze nem férő helyzetbe jutott.

Mély tisztelettel

Weinmann Mór,
lókereskedő, lakik Aradon
Révay-utca 8.

Előttünk:

Kärber Henrik.

Pintya János.

Perczel Dezső a képviselőház elnöke a bejelentésre a következő levelet küldte *Salacz Gyula* Aradváros polgármesteréhez:

Nagyságos polgármester ur!

Weinmann Mór aradi lókereskedő (lak. Révay-utca 8. sz.) ide zárt bejelentését azon kérelemmel küldöm meg Polgármester urnak, hogy azt nevezettnek azzal az értesítéssel sziveskedjék visszaadni, hogy az általa bejelentett ügy nem képez összeférhetlenségi esetet, mivel a bejelentésben említett 1875. I. t.-cz. 4. §-ának b) pontjában foglalt intézkedés az 1893. VI. t.-cz. 2. §-ának második bekezdése szerint hatályon kívül helyeztetett.

Budapesten, 1900. évi május hó 21-én.

Perczel,
a képviselőház elnöke.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Május 24. Az aradi waggonyári dalkör zászlószentelével egybekötött népnünpélya (Városliget.)

Május 26. Az aradi kir. főgymnasium ifjuságának majálisa délelőtt a családi erdőben, délután a városligetben.

Junius 3. Az aradi polgári jótékony nőegylet nyári ünnepe (Városliget.) — A pécskai kereskedő ifjuság népnünpélya (Hajlás erdő.)

Junius 17. Az aradi tanítók népnünpélya (Városliget.)

Julius 1. A Meteor kerékpárklub népnünpélya (Városliget.)

Julius 15. Az aradi kereskedők körének népnünpélya (Városliget.)

Realisták majálisa.

— Élet a Csálában. —

A mai napon ugyancsak kivetközött ünnepi csendjéből az öreg erdő. A pezsdülő jókedv, a mulatozók harsány zaja. A pompás vigalom felhatolt egész az évszázados tölgyek lombátorba hajló koronájáig, egész fel az égig a mely mosolyogva nézett az alatt zsongó, nyüzsgő tömegre s tele marokkal szórta alá csillogó arany sugarait, hogy ez se hiányozzék a realisták majálisának sikeréből.

A realisták büszkék lehetnek erre a napra. A mult évek tapasztalataiból tudtuk már, hogy az ő nyári vigalmuk utólérhetlen. Ma valósággal rádupláztak a sikerre. Összehozták odakint az egész város intelligenciáját s olyan tánczot csaptak, hogy a hivatalos farsang bármelyik bálja irigyen bujhat el a háta mögé. Vajjon a mai tánczos gárda megtartja-e soká ezt a dicsérendő kitartást?

Kora reggel már hangos volt oda kint az élet. Akkor a turista hajlam kerekedett felül. A diákok tanáraik vezetése alatt bebarangolták az erdő sűrű rejtekeit s visszhangos nótával tették zajossá a szépségének teljes pompájában álló Csálát. A déli ebéd csak fokozta a hangu

latot s az apró diákok játszó kedvét. De a nagyok, főleg kik már az érettségi felé közelednek, némi izgalommal várták a délután közeledtét. Volt olyan is, aki előigazította az óra lassan mozgó mutatóját, csak hogy jobban muljanak a percek és közelebb csalogassa azt a drága időt, amikor karcsu leányok szállnak le a hintóból és veres szalagos rendezők karján lejtjenek be arra a lampionokkal, zászlókkal és zöld galyakkal gyönyörűen feldisztett tisztásra, hol a cigány már jelentősen gyantázta a vonót.

Először a férfi vendégek érkeztek, főleg a tanári asztal hivatalos vendégei, kiket Boros Vida főreáliskolai igazgató és családja a tanári testülettel egyetemben utolérhetlen szíveséggel és vendégszeretettel fogadott. Ez az asztal volt az egész mulatság főere. Innét animálták a mulatságot, innét ügyeltek arra, hogy az ezer és ezer ember, ki az erdőt felkereste, jól mulasson és megtartsa emlékezetében a majálist. *Palotay* tanár és *Vass Andor VIII.* osztályu tanuló, a mulatság legfőbb rendezői, meg lehetnek elégedve a sikerrel.

Kora délutántól késő estig beláthatlan sorban vándorolt ki a közönség a Csálába. Hintó hintó után érkezett, tarkítva olykor egykét szürke fiakker és zöld galyas stájer-kocsi által. Ez a töméntelen nép mind-mind az erdőbe igyekezett. A vendéglős alig győzött nekik helyet szorítani és ellátni a tengernyi embert étellel-itallal. Nincs panasz rá, érdemesen teljesítette a kötelességét.

Es megeredt a táncz és tartott a sötét estén jóval tul, fáradhatlan kedvben. Az apró diákokat lassankint a nagyok kezdték felváltani és folyt a táncz komolyabb léptekkel, de nem kevésbé pompás hangulatban. Már az erdő sötét lombsátorát látni sem lehetett; csak a lampionok, fáklyák világítottak a kitűnő mulatsághoz.

Ilyen nagyszerű, ilyen látogatott mulatságról névsort adni szinte lehetetlenség. Ott volt az egész város. Mégis a szokásnak hódolva, itt közlünk egy hézagos névsort, melyet az ambiciózus rendezőség a rendelkezésünkre bocsátott. Gyorsan, lenkendezve irták össze, mert sietősebb volt a táncz s így a hiányos névsorért, melyet itt közlünk, bizonyára elnéző lesz a közönség.

Asszonyok: Boros Vidáné, Szabó Józsefné, özv. Boros Bériné, Sarlot Domokosné, Schauer Lajosné, Nesnera Aladárné, Ottenberg Tivadarné, Groosz Mária, Brozsák Károlyné, Brunhuber Gyuláné, Széll Ernóné, özv. Antalfy Lajosné, Török Lajosné, Bartst Alajosné, Zikó Jánosné, Preisinger Józsefné, Farkas Sándorné, özv. Francz Károlyné, Korbuly Józsefné, Németh Józsefné, Werner S. N.-né, Kiss Lajosné, Csepregy Mihályné, Jancsovich Ferenczné, Gaál Lajosné, dr. Schmidt Jánosné, Vass Gézáné, Maurer Károlyné, Weisz Márkusné, Záray Odónné, Kohn Dávidné, Schwarcz Lajosné, Tóth Mihályné, Bauer Károlyné, Brassoványi Jánosné, Meisztrovich Ignáczné, Brust Izidorné, özv. Buchvald Odónné, Abaffy Gézáné, Horoczi Kálmáné, Molitorisz Gusztávné, Herczog Salamonné, Bérczy Károlyné, Pálffy Béláné, Leitner Ernóné, Pollák Ignáczné, özv. Fleiserné, özv. Herbsteinné, Amigó Józsefné, Maresch Gyuláné, dr. Tisch Mórné, Márkus Lajosné, Máj Jánosné, özv. Sándorné, Remetei F. Károlyné, Pap Jakabné, Simonfay Zachariásné, dr. Vas Sándorné, Csatlós Istvánné, Fetter Gézáné, Kwitchala Henrikné, Ring Lajosné, Kilényi J.-né, Mittelmáné, Zarándné, Denhoffné, Vass Mátyásné, Dömötör Lászlóné, Sztrojiny Lajosné, Reppmann Gyuláné, Gruber Józsefné, özv. Mikitta Józsefné, Balogh Istvánné, Barth Aladárné, Bánfi Sándorné, Molnár Györgyné, Abaffy Gyuláné, Bauer Károlyné, Lukatsich Gyuláné, özv. Kováts Gyuláné, Obláth Józsefné, Rákóczy Zoltánné, Haszlinger Ferenczné, Molitorisz Gusztávné, özv. Nagel Gyuláné.

Leányok: Boros Janka és Dóra, Korbuly Juliska, Sarlot nővérek, Boros nővérek, Török nővérek, Antalfy Giza, Zikó Lenke, Széll Ilonka, Bartscht Irénke, Nesnera Ida, Bagossy Gizella, Gaál Irén, Leopold Edith, Ottenberg nővérek, Farkas Vilma, Preisinger Margit, Záray Margit, Kovács Riza, Vas Anna, Leitner nővérek, Kilényi Erzszi és Margit, Csepregy Erzszi, Buchvald nővérek, Dömötör Ilonka, Mitelman nőv., Franz Margit, Edvi-Ilés Lenke, Werner nőv., Kvitschalla Karola, Pollák Terka, Tröster Szidi, Nemes nőv., Csillag nővérek, Kiss Miczi, Tones Lujza, Schauer nőv., Farkas Margit, Brassoványi Böske, Meisztrovich nőv., Abaffy Etelka, Szabó Margit, Széll Aranka, Pálffy Mariska, Bérczi Etelka, Brunhuber nőv., Koncz Margit, Brust Ella, Denhoff Anna, Brozsán Gizella, Grosz nőv., Mosóczi Mariska, Herczog Jolán, Heiser Jolán, Molitorisz nővérek, Verbos nővérek, Singer Aranka, Joanovits nővérek, Vollmann Gizi, Csatlós Ilonka, Adámcsok Nina, Kuhn Karola, Löwit Irén, Márkus nővérek, Viener nőv., Nikolits Irén, Farkas nőv., Török nőv., Brunhuber nőv., Kováts nőv., Mikitta nőv., Mohaupt Erzszi, Schwarcz Sari, Benedek Etel, Mihálylovits Aranka, Schmidt nőv., Obláth nőv., Szánthó Irén, Kilényi Etel, Both Ilona, Rákóczy nőv., Pálfi Margit, Kohn nőv., Buchvald nőv., Krassoványi Irén, Franz Margit, Wollmann Giza, Riz Margit, Verbos nőv., Dományi Etel, Sándor Etel, Tones Aranka, Szabó Maris, Czeiler Ida, Amigó Ilona, Makrai nőv., Brust Bella, Turóczi Lenke, Jánosi Maris, Budai Ida, Kuttu Irén, Patek Ilona, Pollak Teréz, Bauer Paula, Gartermayer Giza, Erneyi Ilona, Kiss Margit, Gyöngyösi Bella, Kresz Vilma, Novotni nőv., Nattland Mariska, Szimberger Mariska, Bagossy Gizella (Szolnok), Tabakovits nővérek, Valgó Riza, Bauner Paula, Bauer Juliska, Farkas Margit, Csillag Etel, Tóth Erzsike, Kilényi nőv., Cziráki nőv., Bölönyi Margit, Korviny nőv., Tischler Kati, Vitkai Erzszi, stb.

(=) **A borosjenői műkedvelő ifjuság** folyó hó 20-án tánczczal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal színre került a *Kis madaram* népszínmű. A zsufozásig megtelt nyári aréna néző közönsége sokat tapsolt az ügyes előadóknak, főleg *László Albert*, kir. telekkönyvezetőnek, ki az előadást rendezte. A tánczmulatság is a legjobb kedélyben folyt le hajnalig. Jelenvoltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Vidai Ferenczné, Moiszin Lajosné, Sandrik Istvánné, László Albertné, Sternberg Ignáczné, özv. Engl N.-né (Arad), özv. Klein Simonné (Pankota), Karlik Józsefné, Nante Gyuláné, Leirer Jánosné, Boros Péterné, Urschitz Józsefné, Keresztury Ferenczné stb. stb.

Leányok: Dani nővérek (Arad), Niegreis Esz-tike, Sternberg Mariska, Engl Riza (Arad), Klein nővérek (Pankota), Kollár Emma, Leirer nővérek, Grósz Ida (Arad), Boros Róza, Ursitz Jozefa, Keresztury nővérek, Tatár Mariska (Apatelek), Steinberger Jolánka, Rossi Anna, stb. stb.

A szatmári testvérgyilkosság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 23.

A testvérgyilkos Papp Béla és társainak bűnügyében ma volt a tárgyalás második napja.

A tárgyalást teljesen befejezték. A hátralevő tanuk kihallgatása után az elnök még délelőtt berekesztette a bizonyítási eljárást, s felhívta a vád és védelem képviselőit, hogy tegyenek javaslatot az esküdtekhez a bűnösség tárgyában intézendő kérdésekre nézve. A javaslatok írásba foglalása után felfüggesztette az elnök a tárgyalást a kérdések végleges megállapítása végett.

Délután ötödfél óra volt, mikor a kérdések felolvasása után a perbeszédre került a sor. A vád- és védbeszédek a válaszokkal együtt sok órát vettek igénybe, úgy, hogy az esküdtek csak este kilencz órakor vonultak vissza tanácskozás végett.

A szenzációs tárgyalásról a következő részletes tudósítást vettük:

Terhelő tanuvallomások.

Papp Elemér gyilkosainak bűnpörében az esküdttörzs előtt ma folytatják a *tanuk kihallgatását*.

A tárgyalóterem ma, a végtárgyalás második napján még népesebb volt, mint az első napon, mert hetivásár lévén, igen sok vidéki ember jött Szatmárra.

A tárgyalást 9 óra után nyitotta meg *Galba* elnök.

Lipsey Rózát, Papp Zoltánék cselédjét, hallgatták legelsőnek ki; vallomásából kitűnik, hogy Papp Zoltán szeptemberben Papp Elemérről és Papp Bélával este, vacsora tájon, a Szamos felé ment, és bár Papp Zoltánné tudta, hogy Papp Béla is velük volt, Papp Zoltán azt ismételt kérdésre is tagadta. Ekkor Papp Zoltán éjfél tájban tért haza Elemérről s Elemér ott is hált; egy más alkalommal pedig Papp Zoltán a saját lován, Elemér pedig a Papp Béla által beküldött Lili nevű lovon estefelé elmentek, s Papp Zoltán meghagyta, hogy estére a kocsis őt a kapuban várja, de hiába várta, mert csak másnap reggel jött haza, s ekkor ruhája feltűnően sáros volt.

György József tanu, Papp Zoltán kocsisa, elmondja, hogy Papp Zoltántól dohányt és levelet vitt Papp Bélának, de ennek csak a felesége volt otthon, a ki el is olvasta a levelet. Azonkívül Elemérnek is vitt levelet Papp Zoltántól. Tud a Lili nevű lóról is s akkor együtt látta gazdáját Papp Elemérről.

— Ezt *Indre Lászlóné* vallomása is megerősíti.

György József ezenkívül azt is bizonyítja, amit Puskás Jánosné szakácsné is megerősít, hogy Papp Zoltán és Papp Béla gyakran küldözgettek egymásnak titkos leveleket, melyekre nézve a küldöncznek meg volt hagyva, hogy másnak, mint nekik, át ne adják. Október elején Papp Zoltán egy levelet küldött kocsisa, György József által Papp Bélának, azzal a meghagyással, hogy a levelet csak Papp Bélának adja át. György József az egyidejűleg vitt dohányt a Papp Béla távollétében nejeének, de a levelet Puskás Jánosné szakácsnének adta át, azzal a meghagyással, hogy azt Papp Bélának adja át.

Puskás Jánosné a levelet átadta Papp Bélának, aki a levelet fölszakította ugyan, de el nem olvasta; mikor azonban a levelet férjének átadta s ez a levelet olvasni kezdte, ő is bepillantott s abból csak annyit tudott elolvasni, hogy Elemérről még nem végezhettem s midőn férjétől e szavak értelmét kérdezte, ez tagadta, hogy a kérdéses szavak e levélben benne foglaltatnának, de a levelet neje kérelmére sem mutatta meg.

A tanut szembesítik Papp Zoltánnal, a ki megmarad tagadása mellett. A tanut megesketik.

Helmezy Endre borbélylegény azt vallja, hogy rendes beretválója volt Papp Zoltánnak, a ki 300 frtot ajánlott neki, ha egy fiatal embert eltesz láb alól. Azt ajánlotta neki, hogy csalja ki a Szamos hidjára és dobja a vízbe. Másodizben 400 frtot, később meg 500 frtot ígért neki. Tanu csak annyit tudott, hogy az illető fiatal embert Elemérnek hívják, szöke, nyulánk és a Viz-utcában lakik. Hogy Papp Elemér volt az illető, azt csak a gyilkosság után tudta meg.

A tanut szembesítik Papp Zoltánnal, a ki konokul tagadja Helmezy vallomását. A tanut megesketik.

Draveczky Sándor gimnáziumi tanuló, Ele-

mér lakótársa, elmondja, hogy szeptember végén egy este kopogtattak náluk. Lovat hoztak Elemérnek és hazahívták, mert állítólag beteg az édes anyja. Hazajövet Elemér elbeszélte neki, hogy utközben megtámadták. A gyilkosság napján — szombati napon volt — 12 óra előtt Papp Zoltán eljött Elemérhez és magához hívta uzsonnára.

Kelemen védő kérdésére azt mondja a tanu, hogy Elemér szeretett hazudni.

Osváth Ödön tanu osztálytársa és jó barátja volt Elemérnek, a kit a gyilkosság napján Zoltánnal látott sétálni és hallotta hívását.

Szoboszlai Sándor szintén osztálytársa volt Elemérnek. Ő is látta Elemért Zoltánnal sétálni. Megesketését mellőzi.

Idősb. Biró Károly szatmári földmives elmondja, hogy döglött lovát vitte Zsoldicsnak eladni és Zsoldics a gyilkosság délutánján meg is vette 5 frtért, a fizetést azonban másnapra ígérte. Visszajövet találkozott Elemérrel, a ki egyedül ment pálczával a kezében.

Ifj. Biró Károly, az előbbinek 13 éves gyermeke, megerősíti apja vallomását. Kora miatt nem esketik meg. Következett Egrý Károly dr. tanu kihallgatása.

Az orvos vallomása.

Kelemen Samu védő kérésére ezután a törvényszék elrendeli Vajay Imre dr. és Jéger Kálmán dr. szakértő orvosok jelentéseinek fölolvását.

Egrý Károly dr. kijelenti, hogy a Pappcsalád házi orvosa és sógorságban van Papp Bélával. Kelemen védőnek megengedik, hogy közvetlen kérdéseket intézzen a tanuhoz. A tanu eladja, hogy Pepp Béla anyja nagy foku hisztériában szenved, anyjának nagybátyja pedig elmebajban halt meg. Egyik nagybátyját delirium tremens ölte meg, a másik is iszákos volt.

Elnök: Egyformán szerette a vádlott anyja gyermekeit?

Tanu: A hisztérikus asszony ebben az állapotában hol az egyik, hol meg a másik felé hajlott.

Elnök: Papp Gyula milyen ember volt?

Tanu: Hirtelenül fellobbanó, indulatos, de ezután hamar lecsendesült.

Elnök: Mit tud Papp Arpádról?

Tanu: Nagyon szenvedélyes ember, különösen, ha iszik.

Elnök: Tud valamit az amerikai utjáról?

Tanu: Igen, tudom, hogy saját eihatórozásából ment ki. Papp Béla ebben semmi befolyást nem gyakorolt rá.

Elnök: És Elemért milyennek ismerte?

Tanu: Szeretett hazudozni, úgy, ahogy az 6 korában a gyerekek általában szoktak.

Elnök: Beszámíthatónak tartja-e Papp Bélát?

Tanu: Erre nem lehet egyszerűen igennel, vagy nemmel válaszolni. Anuyit tudok, hogy napszurás következtében, amelyet gyermek korában szenvedett, állandó görcsös fejfájásai vannak. Nagyzó embernek ismertem mindig. Hogy azonban jogilag beszámítható-e, vagy sem, azt én nem tudom.

A tanu vallomására esküt tett. Ezzel az összes beidéztet tanuk kihallgatása véget ért.

Hogy történt a gyilkosság?

Elnök ezután felolvastatta Papp Elemér bonczjegyzőkönyvét és az orvosrendőri szemlejegyzőkönyvet.

Török István drt hallgatták ki e felolvasás befejeztével. Török dr. jelen volt a bonczolásnál. Élő szóval is ugyanazt adja elő, a mi a jegyzőkönyvben van, hogy a két lövés közül bármelyik egymaga is halálos lett volna.

Vajay dr. orvosszakértő megerősíti ezt a vé-

leményt. Azt is ismétli, hogy a holttesten más sebzés nyoma nem volt látható, mint a két lövésé.

Zsoldicsot hallgatták ki ezzel szemben újra. Élője tárta az elnök, hogy az orvosi megállapítás szerint ütésnek, a miről vallomásában beszélt, nyoma nem volt.

Elnök: Látja, nincs beigazolvva, hogy előbb megütötte.

Zsoldics: Én pedig úgy láttam, a hogy elmondtam; hogy mit találtak, azt én nem tudom. A holttestet a cselédek is bolygatták, mielőtt az urak kijöttek.

Beszámítható-e Papp Béla?

Elnök Vajay dr. orvosszakértőt megkérdi, hogy van-e Papp Bélánál a beszámítást kizáró, vagy korlátozó elmezavarnak nyoma?

Vajay dr.: Nincs.

Elnök: Találta-e nála a napszurás nyomait?

Vajay dr.: Nem. De ha szenvedett is napszurás miatt, orvosi szempontból ennek jelentősége nincs.

Elnök: Hallott-e arról, hogy Papp Béla oldalágon terhelt.

Vajay dr.: Hallottam, de nem tulajdonítok ennek nagy fontosságot. A jelenlegi lelki állapotában sem tapasztaltam rajta semmi diszharmóniát. A mi az anyja hisztériáját illeti, azt sem találtam olyan nagyfokunak. A mi Papp Béla iszákosságát illeti, az sem öröklött természetű baj, hanem teljesen individuális.

Jéger dr. orvosszakértő mindenben hozzájárul ehhez a véleményhez.

Papp Béla szembesítése.

Ezután Papp Béla erkölcsi és vagyoni bizonyítványát olvasták fel, majd a Zsoldicsra vonatkozó okmányokat. Most a mérgezési kísérletek megállapítása került sorra.

Felletár Emil dr. országos vegyész véleményét olvasták arról a méregről, a melyet Papp Béla adott Papp Zoltánnak egy tégelyben. A vegyi vizsgálat megállapította, hogy a tégelyben strichnin volt.

Elnök elrendelte Papp Bélának Papp Zoltánnal való szembesítését. Papp Zoltán ugyanis azt állította, hogy két dobozban kapott Bélától mérget s ezek közül egyet visszaadott neki, ezt töltötte Papp Béla pálinkába.

Ezt szemébe mondja Papp Bélának, a ki tagadja.

Papp Béla: Nem igaz. Én nem adtam a revolvert, azt Zoltán vásárolta.

Ezzel az elnök a bizonyítási eljárást befejeztnek mondotta ki és felhívta a feleket, hogy tegyék meg előterjesztéseiket a bizonyításra vonatkozólag.

Kelemen dr. védő kérte, hogy az orvosszakértők véleményét felülbírálás végett terjesszék fel az igazságügyi orvosi tanácshoz.

A törvényszék a kérést megtagadta.

Kérdések a bűnösség tekintetében.

Elnök felhívta Némethy királyi ügyészt, hogy tegyen indítványt a bűnösség tárgyában az esküdtekhez intézendő kérdésre nézve.

Ügyész a vádindítványtól eltérőleg emelt vádat. Beigazoltnak látja a bizonyítás eredményével azt, hogy Papp Béla és Papp Zoltán többször megkísérelték Elemért megölni, s ezek a többször elkövetett tények egy akarat elhatározásnak lévén a folyamánai, egy rendbeli folytatólagosan elkövetett bűncselekményé minősítik a vádlottak ténykedését. Ennek alapján ezt az egy főkérdést hozza javaslatba:

Bűnös-e Papp Béla mint felbujtó, Papp Zoltán mint bűnségéd és Zsoldics Mihály mint tettes Papp Elemérnek előre megfontolt szándékkal való megölésében?

A kísérletre vonatkozólag emelt vádat ezzel az ügyész elejtette, mert az beleolvadt a főcselekménybe.

A védőügyvédek az ügyész főkérdése mellé kíségitő kérdéseket hoztak javaslatba a beszámíthatatlanságra nézve.

Elnök a kérdésekre nézve tett javaslatok átvétele után felfüggesztette az ülést arra az időre, a míg a törvényszék az esküdtekhez intézendő kérdéseket megállapítja.

A törvényszék munkája rendkívül sok időt vett igénybe, úgy, hogy fél öt óra volt, mire a tárgyalást újból megnyitották.

Elnök felolvassa a kérdéseket. Ezek a következők:

Zsoldics Mihályra nézve:

Főkérdés:

Bűnös-e Zsoldics Mihály abban, hogy 1899 november 18-án a Szatmár város határában levő Dezső-hidon keresztül Papp Béla tanyája felé vezető uton Papp Elemért előre megfontolt ölési szándékkal forgópisztolyból kétszer meglötte s evvel megölte.

Kiségitő kérdés, ha az esküdtek nemmel felelnének:

Bűnös-e Zsoldics Mihály abban, hogy 1899 november 18-án Papp Elemért szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal megölte?

Külön kérdés:

Az előző kérdésben körülírt cselekményre vádlott, Papp Béla részéről oly fenyegetéssel kényszerített-e, a mely életét, vagy testi épségét közvetlenül veszélyeztette, s ez másként nem volt elhárítható?

Papp Bélára nézve:

Főkérdés:

Bűnös-e Papp Béla abban, hogy öcsésének, Papp Elemérnek megölésére Zsoldics Mihályt előre megfontolt szándékkal rábirta és Zsoldics Mihály ennek következtében nevezett Papp Elemért 1899 november 18-án meg is ölte?

Kiségitő kérdés:

Bűnös-e Papp Béla abban, hogy öcsésének Papp Elemérnek megölésére Zsoldics Mihályt szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal rábirta és Zsoldics ennek következtében nevezett Papp Elemért 1899 november 18-án megölte?

Külön kérdés:

Előző betegség, vagy Papp Zoltán által leveleinek kiadásával való fenyegetés által előidéztet megfélemlítés, vagy ezek által okozott oly öntudatlan vagy elmezavart állapotban volt-e Papp Béla, hogy e miatt akaratának szabad elhatározási képességével nem birt?

Papp Zoltánra nézve:

Főkérdés:

Bűnös-e Papp Zoltán abban, hogy Papp Elemérnek megöletését Papp Bélával történt előzetes megegyezésből kifolyólag szándékosan előmozdította, vagy könnyítette az által, hogy Papp Béla levelét, melyben Papp Elemért meghívta, átadta, vagy Papp Elemért a tanyára való kimenésre rábeszélte?

A vád és a védő beszédek.

A kérdések ismertetése után a perbeszédre került a sor.

Némethy ügyész egy óránál tovább tartó beszédet mondott. Bizonyítottanak látja úgy Zsoldicsra, mint Papp Bélára nézve az előre megfontolt szándékot. Ep így bizonyítva van Papp Zoltán bűnrészsége is. Kéri tehát Zsol-

dicsot gyilkosság büntetében mint tettet, Papp Bélát mint felbujtót és Papp Zoltánt, mint bűnségedet bűnsnek kimondani.

Az ügyészi vádbeszédet a hallgatóság megéltjezte.

Fejes István dr. Papp Zoltán védője beszélt ezután. Bizonyítgatja, hogy az eljárás során védenczének ártatlansága derült ki. Papp Zoltán nem tudott a bűns tervről és nem segítette annak kivitelét. *Felmentést kért.*

Herman Lipót dr. Zsoldics védője azt fejtette, hogy Zsoldics nem előre megfontolt szándékkal cselekedett, hanem Papp Béla rábeszélésének és fenyegetéseinek szuggesztív hatása alatt. Csak eszköz volt, nem igazi tettes. Gyilkosság helyett szándékos emberölésben mondható ki legrosszabb esetben is bűnsnek, de ez sem számítható neki be, mert ellenállhatatlan kényszer alatt állott.

Elnök ez után fél óra szünetet rendelt.

Kálmán dr. Papp Béla védője szólott a szünet után. Védőbeszédét Papp Béla teljesen megtörve, zokogva hallgatta. A közönség körében is sok nő könyezett.

Az ügyész válasza és Kálmán dr. viszonzválasza után kevéssel kilencz óra előtt az esküdtek visszavonultak tanácskozásra.

Az esküdtek verdiktje.

Fél tizenegy volt, amikor az esküdtek szobájának ajtaja újból megnyilott, s az esküdtek a terembe léptek. Egyszerre kinos csend ült a teremre. A hallgatók megfeszített izgatottsággal várták a szenzációs kijelentéseket.

Ferenczy Béla az esküdtek főnöke kijelentette, hogy a Zsoldicsra vonatkozólag feltett egyik kérdést az esküdtek nem értik. Kéri tehát annak újra szövegezését.

Galba elnök megmagyarázta az esküdteknek a kérdés értelmét, mire azok újból visszavonultak tanácskozni.

Három percz múlva újból megjelentek az esküdtek a teremben és most Ferenczy Béla kihirdette a verdiktet:

— Becsületesre és lelkiismeretemre az esküdtek határozata a következő:

Zsoldics Mihályra nézve a főkérdésre hétnél több igen; a kiegészítő kérdés ezzel eselik, a külön kérdésre: nem.

Papp Bélára nézve a főkérdésre hétnél több igen; a külön kérdésre: nem. A kiegészítő kérdés elmarad.

Papp Zoltánra nézve a főkérdésre hétnél több igen.

Elképzelhetetlen izgatottsággal hallgatta a közönség ezt a verdiktet, a mely kimondotta, hogy Zsoldics bűns a gyilkosság büntetében mint tettes, Papp Béla mint felbujtót és Papp Zoltánt mint bűnségedet, a beszámítást kizáró, vagy korlátozó ok pedig egyiknél sem forog fenn.

Ítélet előtt.

Még egyszer a vád és a védelem vette most át a szót. A vádlottakat bevezették, azután Némethy ügyész előterjesztést tett a kiszabandó büntetésre nézve. Mindhárom tettes ellen a büntető törvénykönyv 278. §-át kéri alkalmazásba venni, s ennek alapján Papp Béla és Zsoldics Mihály ellen a 71. §. figyelembe vételével kötél általi halált kér, Papp Zoltán ellen a 66. §. figyelembe vételével életfogytiglani fegyházat.

A védők az enyhítő körülményekre nézve tettesek előterjesztést, s kérték azoknak figyelembe vételét.

Tizenegy óra volt éjjel, mikor a törvényszék ítélelhozás végett visszavonult.

(Ítélet a „Legujabb“ rovatban.)

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Hangverseny a színházban.** E hó 27-én hosszabb szünet után ismét megnyílnak a színház kapui. A Schreyer-konzervatórium tartja ott hangversenyét, melyet az előző évek sikere után nagy érdeklődéssel vár a közönség. A mostani hangversenyen a növendék zenekara egy Hayden szimfoniát fog játszani, továbbá a Mendelssohn-féle nászindulót, a karéneket és egy Beethoven-féle zongora hangversenyt pedig kísérettel. Igen érdekes lesz a négy kis fiuból álló *vonós négyes*, nemkülönben Schreyer Paula gordonka száma s a Tschaikowszky Andante kantabiléjének előadása s a hegedű szóló. Jegyeket ifj. Klein Mór könyvkereskedésében 26-án és 27-én pedig a színházi pénztárnál lehet váltani.

* **A Dedek-féle szentek életéből** megjelent a 11-ik és 12-ik füzet. Amabban *Manche* szent Mátyás apostol című képében gyönyörködhetünk emebgen Comeleran hatalmas alkotását: „Aquinói szent Tamás szent Lajos francia királynál“ szemléltetjük, mint teljes képet. *Manche* Mátyás apostolja ihlett festői ecset műve. A szentet térdnagyságban ülő helyzetben ábrázolja, a mint jobb kezében az ónt tartja, míg bal kezével az írotáblát nyugtatja térdére. Arcza nemes, egyszerű s erősen keleties jellegű. Szemei a messze távolba mélyednek, fenkölt homlokát a gondolat magasztossága világítja meg. Az egész alakon látszik az ihletség elragadó fonsége. Cameleran stilszerűen megrajzolt középkori ebédő palotát tár szemünk elé, Szent Lajos a középhelyen ül, szent Tamás jobbán foglal helyet. A kíséret néma áhitattal tekint a két szentre. A szemlélő szintén odaképzeli magát e dicsőséges társaságba s önkénytelen ima száll ajakáról a magas egekbe. Mindkét kép reprodukciója teljes elismerésünket érdemli ki. A két teljes képen kívül a 11-ik füzetben kiemelendők: Szent Szwitbert püspök, boldog Frigyes apát, szent Luczius pápa képei; a 12-ik füzetben pedig Boilet szent Miklóská, boldog Agnes klarissza-apacza és Aquinói szent Tamás szoborképe kötik le figyelmünket. A 11-ik füzet első lapja márczius havának, mely szent József dicsőségét hirdeti, jelképes magyarázatát adja. Egy nyíló virágokkal telt ágon három tabulettet látunk. A középsőn Mária és József eljegyzése, az alsón szent József látogatása, a felsőn pedig szent József nevelőatyai méltósága van megörökítve. A rendkívül sikerült tollrajz Cserna Károly ismert izlését és kvalitásos csoportosítását dicséri.

Az alkalomcsinálók.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Félve szólamlunk meg tekintetes publikum. Félünk, attól a józú mosolytól, melylyel kedélyes urak és hölgyek pillantanak végig a cikiken, ha épen kegyeskednek átfutni. Nem szándékunk feneketlen feneket keríteni a dolognak, hiszen egy rendkívüli közönséges, utféli dologról lesz szó, az *erkölcsekről*.

Közönséges történet, a mit az ifjabbak szóra se tartanak érdemesnek, az öregebbek pedig azon botránkoznak meg, ha szóvá teszi valaki. Egy parasztasszony bejött Aradra a lányához s nem találta sehol. Egy szives, napidijas segélyével utánajárt hol lehet, s meg is találta de nagy öröme a feltalált gyermekben nem telt. Ha Zách Feliczián lett volna, s a lány Zách Klára, szavalhatták volna:

— Jaj atyám nem, nem, taposs agyon engem!

Szerencsére nem Zách a nevük, s így az asszony csak vagy 6—7 frt kárpótlást meg a ruháit kérte a lánynak.

S ha megírjuk hogy nem a magán erkölcs, hanem a közerkölcstelenség áldozata volt, akkor bizonyosan megkérdi minden 20—30 éves ifju férfi, hogy *hol?* Legyenek nyugodtan kérem nem áruljuk el. Különben is nem keresztut, óh csak beavatottak, gazdag urak, urfiak, magas állású katonatisztek, tisztviselők, élni és élvezni szerető és tudó emberek sétálhatnak ott, azon a bizonyos bibliai „tágas országuton.“

Es hány hely van ilyen Aradon, a „vértanuk városában.“ És nem lehet a torkára lépni a kigyónak, mert nem árulja elsenki a rejtékét, sőt félve őrzik érdekelték a jó tanyát hol virágozik, sőt gyümölcsöt is hoz, az év minden szakaszában az almafa.

Oh tökéletes együgyűség volna, ha valaki közreműködnék ezek kipusztításában; sőt hártalan jellemtelenség lenne, ha valaki nyomra vezetne, a viláért sem óhajtottunk czélozni arra, mintha talán ezt várhatná bárki is.

S különben is Arad még mindig unalmas város, — teszem azt, Pest, vagy London, — ezek igen ott mulathat ki hogy akar. Mint a hogy, teszem azt, mulatni lehetett valami Ninive, Athene, Róma nevű régi városokban bizonyos időben.

Az ellopott takarékpénztár.

(Sikkasztó, ki százezer forintot fizet vissza.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 23.

Mintegy tiz évvel ezelőtt megtörtént Aradmegyében az a nem mindennapi eset, hogy egy takarékpénztár vezérigazgatója ellopta az egész takarékpénztárt alaptőkéstől, tartaléktőkéstől együtt.

Es most tiz év múlva készülöben van egy még ritkább esemény: a volt vezérigazgató, ki időközben Amerikában *gazdag emberré lett*, levelet intézett Aradra egykori irnokához, melyben értesíti, hogy az ellopott vagyont rövid idő múlva *hiánytalanul vissza fojja téríteni a megkárosított takarékpénztárnak*.

Kis Ármin ügyvéd jelentékeny szerepet vitt Aradon a nyolczvanas években. Bizonyos körökben nemcsak társadalmilag ismerték el vezető férfinak, de mint egy nagyobb biztosító intézet aradi képviselőjének a kereskedelmi téren is előkelő szerepet juttattak.

Aradra *Kisjenőből* került. Azelőtt községi irnok volt Erdőhegyen, majd később népiskolai tanító. Magánszorgalomból azonban érettségit tett, elvégezte a jogot és letette az ügyvédi vizsgát. Irodáját Kisjenőn nyitotta meg, ahol csakhamar keresett ügyvéddé lett. A fiatal fiskális előszeretettel foglalkozott finanziaális ügyekkel s Kisjenőn nem egyszer mondogatták felőle:

— Ha Kis Armin a politikai pályára lép, okvetlenül pénzügyminiszter lesz belőle!

A nagy finanziaikapacitás nem is késett értékesíteni hajlamait. A környékbeli kereskedőkből, birtokosokból, előkelőbb tisztviselőkből egy részvénytársaságot hozott össze, megalapítván a *Kisjenő-Erdőhegyi takarékpénztárt*. A pénzügyintézet a lehető legbiztosabb körülmények között élte le csesemő éveit. A 120 frt névértékkel kibocsájtott intézeti részvény 18 frt osztalékot juttatott tulajdonosának, úgy, hogy négy-öt év múlva a részvények értéke 230 frtra szökött fel.

A zseniális vezérigazgatónak ekkor már úgy tetszett, hogy működése kis térben talál érvényesülésre az apró vidéki városkában, miért is elhatározta, hogy beköltözik Aradra, megtartván továbbra is a kisjenői takarékpénztár vezérigazgatói állását.

(Utban a milliók felé.)

Aradra már mint gazdag ember érkezett. Közel százezer forintért megvásárolta a Szabadság-tér és Eötvös-utca sarkán levő nagy kétemeletes házat, melyben je-

lenleg a Pölczl-féle kávéház van. A ház első emeletén nagyuri lakást rendezett be magának, ahol később olyan estélyeket adott, aminők polgári családnál szokatlank voltak Aradon.

Kis Ármin a felesége révén rokonságba jutott az „Adria“ biztosító intézet központi vezértitkárával. A rokoni köteléket úgy értékesítette a tetőtől-talpig üzletember, hogy kinevezette magát az Adria aradi képviselőjének. Hivatalosan csak mint a biztosító intézet jogtanácsosa szerepelt, de valóságban ő vezette annak üzleti ügyeit is, még pedig páratlan szerencsével és ügyességgel.

Ugy tudta a városban mindenki, hogy Kis Ármin a legjobb uton van ahhoz, hogy milliommossá legyen. A kisjenői vezérigazgatóság csöndes mellékfoglalkozássá lett már a nagytekintélyű ügyvéd kezében, akitől Kisjenőn se vették rossz néven, ha drága idejét nem szentelte kellő mértékben a takarékpénztár ügyeinek vezetésére. Minek is lett volna az? Amihez másnak egy hét kellett, azt Kis Ármin, a zseni, elvégezte egy fél nap alatt. Bizony megtörtént nem egyszer, hogy a vezérigazgató ur behozta magával Aradra az egész váltótárczát és innét aztán intézte szépen az ügyeket, mintha csak a tulajdon boltját vezette volna Kisjenőn.

(Eltűnt százezer forint.)

Egy havas, zimankós téli napon végre beütött a krach.

A Kisjenő-erdőhegyi takarékpénztár-részvénytársaság igazgatósága és felügyelőbizottsága arra a furcsa fölfedezésre jutott, hogy a takaréktár megvan, de a pénz hiányzik belőle. A hatvanezer forintnyi részvénytől és a harminczötezer forint tartaléktól nem maradt meg egyéb egy csomó értéktelen pinczeváltónál. Az intézetnél elzálogosított értékpapírok pedig mind eltűntek egy szálig.

Nincs szó, ami elegendő volna annak a megbotránkozásnak a kifejezésére, amelylyel Aradon és Kisjenőn az első hirt fogadták, hogy:

— Kis Ármin vezérigazgató lopott!

Pedig úgy volt. A vezérigazgató ur lassanként ellopta az egész intézetet. És mire a hatóság rátehetné volna kezét: kezeket oldott Amerika felé. Csupán egy levelet hagyott hátra, melyben megvallotta bűnét és ígéretet tett az elsikkasztott összeg visszatérítésére.

Azóta az érdekeltek közül nem látta őt senki. Hiába járt nyomában három ország rendőrsége, a ritka ügyességű ember kijutott Amerikába.

Kisjenőn nehéz napok következtek ekkor az intézet igazgatóságára. A hiányt fedezni kellett.

Ulrich Antal, a kisjenői főhercegi uradalomnak azóta elhunyt felügyelője, Skála Antal uradalmi tisztartó, Messer Lipót, Schilinger József kisjenői kereskedők, Suhajda Béla jelenleg somoskeszi községi jegyző, Kemény Salamon székudvari kereskedő, Eleméry Jenő volt uradalmi főpénztárnok, Schreier Jakab és Holländer Samu csermői birtokosok, mint volt igazgató- és felügyelő-bizottsági tagok hamosan összeraktak a sajátjukból harmincznyolczezeröttszáz forintot. Majd segítségükre jött az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár és hatvanezer forintnyi hitelt nyitott a bajba jutott intézetnek az igazgatóság személyes jótállása mellett.

A kisjenői takarékpénztár azóta felvirult ismét és előbb Kráitz Gyula kir. tan. majd Oltványi Pál vezetése alatt a vidék egyik legszilárdabb pénzüzete lett, mely legutóbb 12 frt osztalékot fizetett részvényei után, melyeket most 180 frtjával szívesen vásárolnak.

(A vezérigazgató Amerikában.)

Amikor a hajó az amerikai parton kikötött, Kis Ármin czéltalanul állt a kikötőben. Mihez fogjon, mihez kezdjen? Ez volt előtte. Egy vezető segítségével eligazodott valahogy a földönfutó és a nő, kinek hitvesi szeretete csak nőtt a szerencsétlen bűnös iránt, megosztotta véle hiven szenvedését és kétségbeesését.

Egy szerény kis hajlékban húzódott meg és a nagyon is fogytán levő pénzen csak a legszükségesebből tudott gondoskodni. — A szükség törvényt bont. A fényes életmódhoz szokott uri ember, a munkát kereső éhezők sorába ment és hosszú utánjárás után sikerült foglalatosságot szerezni, úgy, hogy éheznie nem kellett.

Lámpagyújtogató lett a takarékpénztári igazgató. Az est beálltával, vállára vette a gyújtó rudat és New-York utcáin gyújtogatta a lámpákat. A kora hajnal már ismét az utcákon látta a sorstól üldözöttest, amidőn ismét eloltotta az egyik városnegyed lámpáit.

Igy tartott ez majdnem egy álló esztendeig. Ebben az időben is szorgalmasan irt haza levelet és minden egyes levélben erősítette, hogy visszafogja téríteni a kisjenői takarékpénztárnak elsikkasztott ezreit. A lámpagyújtogató, aki naponként 50 krt szerzett keze munkájából, ezeket akart visszatéríteni.

Ez az év azonban sokat jövedelmezett. Meghozta neki a tapasztalatot, megismerte a new-yorki viszonyokat, az embereket és azt a tant, hogy: „Mundus vult decipi, ergo decipiatur!”

Mialatt a lámpákat gyújtogatta, felbuzdult benne a mult emléke és úgy gondolkodott, hogy ha ő ismét fiskális lehetne, mi mindent tudna elérni. — Ez az eszme folyton motoszkált agyában és lassanként kitudta annak a módját, hogy miképp nyithatna ügyvédi irodát.

Akkorára teljesen megtanulta az angol nyelvet, beállt egy ügyvédi irodába irnoknak és ott bámulatraméltó szorgalommal elsajátította az amerikai igazságszolgáltatás minden csinját-binját. Most már bátran kérhetett diplomát, különösen, amikor kijárta, hogy ha okirattal igazolni tudja, hogy itthon gyakorló ügyvéd volt, egyszerűen nostrifikálni fogják a magyar ügyvédi diplomáját.

Egy évvel ezelőtt fordult Herczog Lipóthoz, az aradi kir. törvényszék hites becsüségéhez, aki itteni irodájában segédje volt, azzal a kéréssel, hogy az aradi ügyvédi kamarától szerezzen egy bizonyítványt, mely hitelesen igazolja, hogy mint ügyvéd Aradon volt gyakorlalon, Herczog ezt a bizonyítványt megszerezte és rövid idő múlva Newyork legelőkelőbb negyedében, a kapun ott diszlett a tábla:

Kiss Ármin
newyorki ügyvéd.

Csakhamar kieszelte, hogy hitelműveletek kieszközlése a legrentabilisabb foglalkozás és alig egy-két év múlva, a lám-

pagyujtogató, Newyork legelőkelőbb pénzüzeteinek legkedveltebb ügyfele lett.

A praxis napról-napra nőtt, a jövedelem egyre emelkedett; az irodában hat embert foglalkoztatott — és ma Kis Ármin Colorado államban egy nagy farm tulajdonosa.

(„Visszaszerezzük becsületünket.”)

Ez év április havában otthagyta New-Yorkot; irodáját drága pénzen átadta volt irodavezetőjének. A szerencsés farmer neje már Coloradoból irta meg az alábbi levelet, mely Herczog Lipóthoz, a volt segédhez pár nap előtt érkezett.

A levélnek, a nyilvánosságot nagyban érdeklő passzusa így hangzik:

„Az isten megsegítette Arminomat. Példátlan szorgalma, ernyedetlen küzdelme, megtermé gyümölcsét. Most már itt vagyunk Coloradóban, a saját óriási kiterjedésű birtokunkon. A birtok annyi jövedelmet hajt, hogy egy-két év alatt annyit megszerzünk, hogy minden kötelezettségünknek meg tudunk felelni. Ön jól tudja, hogy Arminomnak nem volt más célja, mint hogy visszafizesse a takarékpénztárnak minden tartozását. És ez most meglesz, és még annyi, hogy visszatérhessünk haza és ott nyugodtan fejezzük be életünket. A birtok rengeteg gazdaggá tehetne bennünket, de ezt nem óhajtja Arminom. Mihelyt annyink lesz, hogy hazajöhessünk, eladjuk a birtokot. Nem kell kell többé a gazdagság; a mi gazdagságunk az legyen, hogy visszaszerezzük becsületünket!”

Igy hangzik az a levél, mely bizonyára kedves hirt tartalmaz mindazoknak, kik a volt kisjenői takarékpénztári igazgató bűnös üzelmei folytán, nagy mérvben megkárosodtak.

Gyilkosság néző közönséggel.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 23.

Vakmerő gyilkosság történt ma Bécsben. Egy egész csomó ember előtt megölték egy nőt, ki, mielőtt segélyére siettek volna, már meghalt. Az eset részletei a következők:

Bécs egyik óriási forgalmu utcájában lakott Glesgott Emilia varrónő, ki ma egy urat fogadott vendégül. A látogató elegáns ruhába volt öltözve s előkelő embernek látszott. A legkevésbé sem volt gyanus, hanem csupán az volt feltűnő a nagy ház szegény lakói előtt, hogy mit kereshet ilyen előkelő ur a varró kisasszonynál. Talán irigykedtek is, hogy valami szerencsét csinált, valami jó megrendeléshez jutott a finom ruhájú látogató révén. Pedig, ha tudták volna, milyen szörnyű sorsra jut a varróleány néhány perc múlva.

Alig volt benn az ismeretlen ur rövid ideig a leánynál, mire kiabálás hangzott ki a szobából, majd pedig sikoltozva kirohant a varrónő a folyosóra. Rémülten igyekezett menekülni a férfi elől, ki kezében kést tartva, nyomon követte. A leány ruhája csupa vér volt, s amerre szaladt, vér csurgott nyomában a földre.

Uldözője a folyosó lejárataánál utól érte s magasra tartott kést a testébe döfte. A leány lerogyott, mire a férfi össze-vissza szurkálta a késsel. Mindezt látták a folyosón s az udvaron tartzkodó lakók, kik sietve igyekeztek a segélyért kiáltó leány megmentésére, de nem

érhettek ideje korán oda s megtörtént, hogy ott a szemük előtt vitte véghez a gyilkosságot az ismeretlen.

A gyilkost a házbeliék elfogták s megkötözték. A nevét kérdezték tőle s tettének okát, de ő vonakodott megmondani. Azután átadták a rendőrségnek, hol azonnal vallatás alá fogták, de hiába. Minden kérdésre állhatatosan hallgatott s ez ideig nem sikerült kilétét megtudni.

HIREK.

— **A német császár Bécsben.** Vilmos német császár királyunk berlini látogatását még a nyár folyamán fogja viszonzni. A német császár — mint értesülünk — augusztus végén, vagy szeptember elején jön Bécsbe. Kíséretében lesz Frigyes német trónörökös.

— **Aldozó csütörtök** napját ünnepli holnap a katolikus egyház. Az ünnepen a minoriták aradi templomában fényes istentisztelet lesz.

— **A delegációk teljes ülése.** A mai napon befejezték a delegációk az albizottságokban való munkát, s hitelesítették az előadói jelentéseket. Huszonötödikén megkezdődnek a plenáris ülések. Ma — mint tudósítónk távirata jelenti — a magyar delegáció tengerészeti, hadügyi és négyes egyesült albizottságai hitelesítették előadóik jelentéseit, a melyeket a teljes ülés elé terjesztenek. Az előadói jelentések mindenben azokhoz az elvekhez simulnak, a melyeket a bizottsági tárgyalások domborítottak ki. — Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága elfogadta ma a tengerészeti költségelirányzatot. Spaun báró a vita folyamán kijelentette, hogy a szállításoknál különösebb gondot kell fordítani Magyarországra, mert a mutatkozó javulás dacára is Magyarország még mindig nem a kvóta szerint öt megillető arányban részesül a szállításokban.

— **Fejedelmi nász.** Münchenből jelentik, hogy Erzsébet bajor hercegnőt a napokban jegyzi el Albert belga herceg Párisban. A menyasszony a nápolyi királynő unokahuga.

— **Japáni hercegek Bécsben.** Kanin Kato hito és Iwakura japáni hercegek ma este érkeznek meg kíséretükkel Bécsbe, a hol az „Imperial szállóban“ béreltek számukra lakást. Most csak átutazóban vannak a japáni hercegek, mert még holnap folytatják útjukat Konstantinápoly felé, de június elején ismét Bécsbe érkeznek. Ekkor az államvasutak indóházában ünnepélyesen fogadják a hercegeket és a király vendégeiként a Burgban szállnak meg. A hercegek három napig maradnak Bécsben.

— **Konfirmáció.** Holnap, csütörtökön délelőtt 10 órakor tartják meg az ág. hitv. ev. templomban a gyermekek konfirmációját. Ez alkalommal a fogadalmat: Kovács Margit, Fromm Hermin és Busák Sarolta fogja valamennyi gyermek nevében mondani.

— **A szász király betegsége.** Albert szász király a Boroszló mellett fekvő Sybillenort nevű községben lévő kastélyban, súlyosan megbetegedett. Az orvosok tanácsára több napig az ágyat kell őriznie. A király különben jó hangulatban van és a test hőmérséklete normális. A szász király — aki nemrég tölthette be 72-ik életévét — királyunk berlini útján szintén részt vett és orvosi vélemény szerint már ott kezdődött a baj, melyet csakis Albert király magas életkora komplikál.

— **Az adókető-bizottság.** Az aradvárosi adókető bizottság e hó 25-én pénteken, eddig meg nem adózott szatócsok, szemétkihordók, szénaárusok, szülésznők, tánczitanítók, teher szállítók, termény-kereskedők, táppor-gyáros, tojáskereskedők és ügynökök, e hó 26-án szombaton ügyvédek, üvegkereskedők, üvegesek, vállalkozók, vas, vegyeskereskedők, ven-

déglősök, varrógép és kerékpár-kereskedők, vízvezeték berendezők, zsidóárusok, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek III. oszt. kereseti és vállalati adóját a városház kistermében mindenkor d. e. 9 órakor fogja megállapítani.

— **Hajószerencsétlenség a Dunán** Végzetes katasztrófa történt ma este a Dunán. Tudósítónk távirata erről a következőket jelenti: A Dunagőzhajózási társaság Kral Ludwig nevű személyszállító gőzöse felfelé haladt a Dunán, s az esti homályban Ercsinél egy meg nem világított ladiknak neki ment. A kapitány csak közvetlen közelben vette észre a veszedelmet. A gőzöst megállította ugyan, de már későn volt. A csónak felborult és utasai a vízbe estek. Három embert a gőzhajó legénysége kimentett, négy emőrnök nyoma veszett. A parti hatóságnál jelentést tettek a szerencsétlenségről. A nyomozás azonnal megindult.

— **A vaggongyári dalkör zászlószentelése.** Holnap, áldozócsütörtökön tartja a vaggongyári magyar munkások dalköre zászlószentelését s azt követőleg népünnepélyt a városligetben. A menet délelőtt 9 órakor indul a küldöttségekkel a róm. kath. templomba, hol a zászló felszentelése történik. Innen kivonulnak a városligetbe a szegbeverések megejtésére. Ezt követi diszebed a városligeti vendéglőben. Délután következik az ünnepség második része a népünnep a városligetben. A plakátok napok óta hirdetik azt a változatos, tarka programot, melyet a rendezőség a közönség szórakoztatására kitűzött. A műsort újabb megtoldották egy újabb számmal Carnellini illuzionista felléptével. Lesz ezenkívül minden, ami csak a mulatságra szolgálhat, nem marad el a konfetti sem, este pedig tűzijáték lesz Ladis-mith ostromával. Végül táncmulatság rekeszti be a napot. Ma a holnapi ünnepély alkalmával a vaggongyári magyar dalkör lampionos szerenádott rendezett Ramor Lajosné urnő, zászlóanya tiszteletére. Az énekkart Szilágyi Gyula kar-nagy vezette.

— **A herceg érettségije.** Az ifjak életében jelentős momentum az, midőn tudós professzorokból álló bizottság és újabb időkben miniszteri biztosok is kimondják a boldogító ítéletet: a tovább képzésre, avagy a praktikus életre érettségre nyilvánítják. De a mig ezen az érettségi vizsgálaton keresztül esik „drukkol“ a gyerek, egész nap magol, és izgatottan dolgozik az apa, remegő szívvel ül otthon az anya, gyermekére gondolva. Hátha megbukik! Ez a gondolat okozza a szerető szülők álmatlan éjszakáit. És el sem hinnők, hogy a császári családban is előfordulhat ez az eset, hogy az anya, a császárnő ily gondolattal térjen nyugalomra: Hátha megbukik a fiu, a kis herceg az érettségin! Pedig így van. A német császárné beszélte a minap a berlini akadémiának szünetes ünnepélyes fordulóján előkelő tudósok és tanárok előtt, hogy mily nagy gondot okozott neki az, midőn fia érettségi vizsgáját tette.

— **Boldog vagyok** — mondá a császárnő, hogy a herceg jó sikerrel tette le az érettségét. Komolyán mondom, egy kő gördült le a szívemről, midőn hírül adták, hogy a vizsga sikerült.

— **A letartóztatott ex-rendőrhadnagy.** Megírtuk tegnap, hogy Keller Elemér egykori aradi rendőrhadnagyot sikkasztás miatt vizsgálati fogságba helyezte az aradi törvényszék vizsgálóbírája. Keller ezt meglebbezte és felebbezését ma tárgyalta a vádtanács. Tikintettel arra, hogy Kellernek nincs rendes tartózkodási helye és lakását évek óta nem jelentette be, a vádtanács a vizsgálati fogságot fenntartotta. Ilyen formán ügyében, melyre egy ízben már tűztek ki végtárgyalást, melyen azonban Keller

nem jelent meg, legközelebb ítéletet hozhat az aradi törvényszék.

— **Kosár az oltár előtt.** Érdekes eset adta elő magát az amsetteni katolikus templomban tegnap egy esküvő szertartása alatt. Midőn a ceremónia megkezdődött, a boldog vőlegény az oltár elé járult, de a menyasszony a padban ülve maradt és sem a pap, sem a rokonság kérelmére nem volt arra birható, hogy az oltár elé álljon, hogy a boldogító „igen“ szót elrebegeje. Miután minden kísérlet meghiúsult, a nászvendégek és örömszülők kénytelenek voltak hazahajtatni. A menyasszony furcsa viselkedésének oka, mint mondják az volt, hogy a már kétízben özvegyiségre jutott vőlegény nem nagyon jó bánásmódban részesítette feleségeit. Erről a menyasszony közvetlen a lakodalom előtt értesült egy lakodalmi vendégtől és ezért az utolsó pillanatban határozta el magát e szokatlan kiköszarazási módra.

— **Feljelentett rendőrség.** Páratlan dolog történt ma Szegeden. A szegedi büntető járásbírósa ma a szegedi rendőrséget a polgármesternél följelentette hivatali hanyagsága miatt. A rendőrség azért került bepanaszolás alá, mert a járásbírósa egy hivatalos irást megfelelő elintézés végett még februárban áttett a rendőrséghez, sürgős jelzés alatt, ám dolgát a rendőrség mindeztideig nem végezte el, bárha a feleletet a bíróság időközben energikusan meg is sürgette. E sürgetésre a rendőrség nemcsak hogy egyetlen szóval sem válaszolt a bíróságnak, de még a rábizott dolgot sem intézte el. Miután így az állam fenytő hatóságának eljárását a szegedi rendőrség a helyett, hogy hivatásszerűen előmozdítaná, még inkább megakasztja, sőt lehetetlenné is teszi, a járásbírósnak nem maradt egyéb hátra, minthogy a kötelességének meg nem felelő rendőrség ellen felsőbb intézkedés megtételét kérje.

— **Öngyilkos gyógyszerészgyakornok.** Datchend Róbert, Heitz Nándor dr. aradi ügyvéd irodavezetője gyászhirot kapott a napokban O-Radna községből. Azt táviratozták neki, hogy az öcscse, Hugó, strichninnel megmérgezte magát s rövid szenvedés után elhunyt. A jobb sorsra érdemes ifju lement a pinczébe, ott bevett 30 grammot a gyilkos méregből s dalolva, cigarettázva jött vissza a gyógyszerészbe. Ott egyszerre rosszul lett. Ellenszert alkalmaztak, de már késő volt, a fiatal gyakornok kiszendett. Levelet hagyott hátra, melyben csak annyit írt, hogy megunta az életét és megöli magát. Mindössze 20 éves volt. A jómodoru, derék ifju temetése tegnap ment végbe nagy részvét mellett. Azt hiszik, az öngyilkosságnak szerelem az oka.

— **Aljegyzői kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Hornyák Aladár miskolczi kir. törvényszéki joggyakornokot a nagybuttyini kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Megőrült százados.** Egy honvédszázados súlyos betegségéről érkezett ma jelentés a szegedi honvédkerületi parancsnoksághoz. A satoraljai helyi honvéd-ezred parancsnoksága küldte a szomorú hírt. Pacurár János százados, akit súlyos idegbaja miatt két hónappal ezelőtt szabadságoltak, ott megőrült. A jobsorsra érdemes katona idegbaja annyira súlyosodott, hogy be kellett szállítani a budapesti honvédfelügyeleti kórházba. A honvéd-százados szomorú szerencsétlenségéről tudósítónk a következőket jelenti: Az uj-gradiskai 27. honvéd-gegyalozredtől került Szegedre nyolcz hónappal ezelőtt Pacurár János százados. Az ezredparancsnokság a századost a 14. század vezetésével bizta meg. Rövid időre aztán, hogy Szegedre érkezett, kinos idegbaj jelei mutatkoztak rajta. Uly feltűnő módon viselkedett, hogy magaviseletével megdöbbentette környezetét. Gyakorta szol-

gálat alkalmával is erőt vett rajta a betegség s ilyenkor nem volt ura többé cselekedeteinek. Zavarodottan beszélt, föltűnően viselkedett, a mi végre is föltűnt előjárói előtt és szabadságra küldötték. Márczius végével ment el a beteg százados szabadságra. Arra az időre százada parancsnokságát Ágoston Béla százados vette át ideiglenesen, Pacurár százados Sátor-alja-Ujhelyre utazott a nővéréhez. Állapota azonban nem javult, ellenkezőleg egyre súlyosabb természetű lett s néhány nappal ezelőtt tébolyba csapott át a baja. Hozzátartozói orvost hívtak hozzá, azok azonban tehetetlenek voltak a súlyos bajjal szemben. A százados rokonsága erre az ottani honvédezredparancsnokhoz fordult, a mely a nagybeteg katonatisztet Budapestre szállíttatta a honvéd helyőrségi kórházba és egyben értesítette a szomorú esetről a kerületi parancsnokságot.

— **Az udvar köréből.** Lajos Győző főherceg ma látogatást tett József főherceg családjánál, a hol dézsóné volt. Lajos Győző főherceg délután 1 óra 45 perczkor a nyugoti pályaudvarból Bécsbe utazott.

— **Zarándoklat szent Gellért hamvaihoz.** Dessewffy Sándor csanádi püspök abból az alkalomból, hogy Magyarország a kereszténység felvételének és királysága megállapításának kilenszázados évfordulóját ünnepli, a magyar nemzet nagy apostolának, szent Gellért vértanu első csanádi püspöknek szülőföldjére, Velenczébe a folyó évben szent Gellért napjára, szeptember 24-re zarándoklatot vezet s ott szent Gellért emlékéért ünnepesen megüli. A S. Giorgio szigeten, mely a piazzával szemben egész közel fekszik, a szent Benedekrendiek templomában két emléktáblát állít, egyet magyar, egyet latinnyelvű fölírással; ugyanott két magyar nemzetiszínű, magyar szentek képével ékesített zászlót helyez el; ünnepies hálaadó szentmisét mond, melyet magyar és olasz szent beszédek követnek. Az emléktáblák és a zászlók elhelyezésére, valamint a hódoló istentisztelet színhelyéül a csanádi püspök azért választotta éppen a S. Giorgio-templomot, mert itt szent Gellért apáti tisztséget viselt s mert ez a hely Velence főrézséhez, a szent Mária-templomhoz, a doge palotához, a piazzához és a piazzához egészen közel esik s azért minden idők magyar utasai, kik Velenczében járnak, rövid néhány percznyi csónakázással könnyen eljuthatnak. A szeptemberben vezetendő zarándoklatot a rendezéssel megbizottak minden részletében gondosan ki fogják dolgozni s a megállapodásokat jó eleve közzé fogják tenni. A rendezők azon lesznek, hogy a megállapodásoktól semmi eltérést ne legyen és utközben semmi oizonytalanság, méltánytalanság vagy csalódás ne érje az utasokat. Mivel szent Gellért nemcsak a csanádi egyházmegyének, hanem az egész keresztény magyar nemzetnek apostola, azért a szóban lévő zarándoklatban remélhetőleg nemcsak csanádi papok és világiak, hanem az egész országból számosan részt fognak venni.

— **Építésügyi szakbiróság.** Az első magyar építőiparos országos kongresszus előkészítő bizottsága tegnap tartott ülésében tárgyalta az építésügyi szakbiróság felállítására iránt dr. Kéler Zoltán, és dr. Tasner Viktor ügyvédek mint előadók által előterjesztett javaslatot. A javaslat célja a budapesti áru- és értéktőzsde választott bíróságának mintájára oly szakbiróságot letesíteni, mely az építésügyi zavar gyorsabb és szakavatottabb lebonyolítását eredményezné. A bizottság a javaslatot előterjesztett szövegében változatlanul elfogadta.

— **Német udvariasság.** Az udvariasság igen nehezen megkövetelhető valami politikai ellenfelek között. Hát még, a mikor két nemzet egymásnak az ellenlábasa, mint például a francia és a német . . .

Ez a kis megtörtént eset a németek udvariasságát és tapintatát dicséri. Ott történt egy Amerikából jövő német hajón, a mely Franciaország egyik leghíresebb énekesnőjét hozta hazafelé a földézetén. Esténként, szokás szerint, zene játszott vacsora közben. Egy nap, a mikor az énekesnő énekelt,

végigfut a műsoron, a zeneszámok között ott látja ezt is :

— Győzelmi induló az 1870-iki háborúból.

Ez a háboru tudvalevő, hogy nem a legkellemesebb emlékü a francziáknál, különösen az olyan lelkes honleányoknál, mint az említett énekesnő volt, aki nyomban ki is rohant, szólván igyen a mellette ülő szintén franczia hölgyhöz :

— Meg vagyok ugyan győződve, hogy ez az inkorrekttség nem szándékos, — de azért mégsem hagyhatom szó nélkül. Es majd meglátja, hogy mit tesz egy jó honleány annak az indulónak a hallatára. Ezt a fenyegetőzést meghallotta a hajó kapitánya. Odaintette magához a stewardot és valami rendelkezést sugott halkan a fülébe. Aztán elkövetkezett a vacsora ideje. A franczia énekesnő hozzá se nyult az ételhez, csak várta, mikor jön a percz, amikor megszólal a bizonyos induló. És jött a percz. A karmester már jelt adott a pálcájával. És föluggrott az énekesnő — ajkán kitörni készülő, haragos szavakkal, amikor — fölhangzik a Marseillaise! A lelkes honleány lefegyverezve tekint körül és meghatottan látja, hogy milyen előzékenyen mosolyognak reá asztaltársai, akiknek elmondta a dolgot a kapitány. És zuggott közben a Marseillaise. Hát ámbátor ugy tartjuk, hogy a francziák a világ legudvariasabb nemzete: ugy hisszük mégis, hogy ők aligha cselekedtek volna így hasonló helyzetben . . .

— **Halálozások.** Vettük a következő gyászjelentést: Sztanity Máttyás, ugy gyermekei Sztanity György és Katicza, nemkülönbön alólirottak fájdaomtel szivvel tudatják a forrón szeretett s felejthetetlen drága jó neje, illetőleg édes anya, testvér, sógornő és rokon *Sztanity Máttyásné* szül. Janits Emiliának folyó évi május hó 23-án reggel 5 órakor, életének 44-ik és boldog házasságuknak 26-ik évében, hosszúság betegség következtében történt jobblétre szenderülését. A megboldogult drága halott földi maradványai f. hó 24-én délután 4 órakor fognak Csernovics Péter-utczai saját házából a gör. kel. szerb szertartás szerint beszenteltetni és az alsó temetőben levő sírhelyben örök nyugalomra helyeztetni. Lipován Péter és neje Janits Mária, Ivánovits Jeremije és neje Janits Szidónia, Janits Demeter és neje, Sztanity Márkus és neje Katalinity Magdolna testvér, sógor és sógornők, Sztanity Mariska, Sztanity Béla, Csokán Péter, Csokán Ernő és Csokán Gyurika unoka gyermekei.

Ternes József és gyermekei, Margit, Matild, Jozefa és Ilonka a maguk, valamint az alólirottak nevében mély fájdalommal tudatják a felejthetetlen jó nő, édes anya, testvér, sógornő, nagynéne, rokon és barátinő *Ternes Józsefné* szül. Lengyel Borbálának, 1900. évi május hó 22-én, esti 9 órakor, életének 44-ik s boldog házasságának 20-ik évében, a halotti szentsegek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai május hó 24-én d. u. 3 órakor fognak Középutcza 22 számú házból a helybeli közsírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig május hó 25-én d. e. 8 órakor fog a helybeli főt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatatni.

— **Birói vizsgálat Lucaciu ellen.** Dr. *Lucaciu* a hirhedt laczifalusi pópa majd minden nap kap egy birói végzést, a melyben tudatják vele, hogy valamely kihágás, vagy büntény miatt vád alá helyezik, vagy vizsgálatot indítanak ellene. Dr. *Lucaciu*, daczára e fajtájú gyakori kellemetlenségeinek, még sem tanul emberséget. Hol izgat, hol inzultál, hol meg a hivatelt veri el, vagy ha ezek utjába nem esnek, akkor a birósági kézbesítőkét részesíti paphoz nem méltó kenetben. Így tett legutóbb a laczifalusi kézbesítővel is. A szegény ember ugyan is azzal volt megbizva, hogy a nagyváradi királyi törvényszék egy *Lucaciu*nak kedvezően elintézt határozatát kézbesítse. A mint a kézbesítő belépett a hirhedt *Lucaciu* lakásába, az rettenetes haragra gerjedt és csufosan elverte a szegény embert, aztán átvette az iratokat, az

olvasatlanul összetépte, lábbal taposta és aztán folytatta a kézbesítő ellen a erőszakoskodást mindaddig, mig az ki nem menekült az embertelen pópa hajlékából. A szolga feljelentést tett a megbántója ellen és a hivatalos eljárása közben szenvedett méltatlan bánalomért a bíróságtól kért elégtételt. Ez alapon indította meg a bíróság a vizsgálatot *Lucaciu* ellen, ki most már megint a román sajtó utján kiabálja tele a világot, hogy őt indokolatlanul zaklatják.

— **Betörés az Andrassy-téren.** *Schütz* Henriette Andrassy-tér 3. szám alatti lakásának padlását több nap előtt hajnalban feltörte valaki és onnan nagyobb mennyiségű fehérneműt vitt el. A tolvajt most fogták el Temesvárott *Kurtyán* Kati lopásért többszörösen büntetett aradi cseléd személyében. Ma már Aradra szállították. Valószínű, hogy *büntársa* is van, mert a padlás ajtó erős retesze le volt feszítve s azt a lány egyedül nem tehetette.

— **Gyilkosság Kevermesen.** Kevermes csanádmegyei község lakosságát rémes gyilkosság tartja izgatottságban. *Rácz* Gábor kevermesi lakossal egy földél alatt lakott *Tóth* János csizmadia, egy züllésnek indult, részeges ember, a ki szokásához híven tegnap is részeg állapotban tért haza. Ily állapotban szóváltásba keveredett *Rácz*czal és ennek fiával. Szó szót ért köztük, a mit *Rácz*ék meguntak és hogy véget vessenek a vitának, neki estek mind ketten baltával, vasvillával és ütlegelték abbasz hagyták, a mig a szerencsétlennek fejét a földre verhetetlenségig össze nem lapították. Mikor megtették, hogy *Tóth* meghalt, elmentek a csendőrszere és elmondták a gyilkosságot. A csendőrség letartóztatta mindkettőjüket és az esetről jelentést tett a battonyai járásbirósághoz.

— **Elfogott rablógyilkos.** Megirtuk, hogy a Nagyszalonta mellett Szili pusztán özszevált István s ennek 16 éves Katalin nevű leánya ismeretlen tettes kirabolta s meggyilkolta. A gyilkos kiderítése végett a nyomozást azonnal megindította s a vizsgálat eredményre is vezetett. A nyomozást vezető csendőrmester vezetése alatt alapos gyanuokok alapján letartóztatta *Balog* Béla sarkadi lakost, ki bevallotta, hogy ő követte el a rémes gyilkosságot. Lakásán házmotozást tartottak s ez alkalommal megtalálták az összes elrablott holmikat. A gyilkost a szalontai járásbiróság fogházában őrzik s kihallgatása után a nagyváradi kir. ügyészséghez kísérik.

— **Lépfene az Eszterházy-istállóban.** *Sopronból* táviratozzák, hogy *Eszterházy* Miklós herceg lólállományában lépfene ütött ki. Két angol telivér elhullott, tizenkét ló zár alá van helyezve.

— **Uj birósági irnok.** A m. kir. igazságügy-miniszter *Fleischer* György m. kir. csendőr őrmester, igazolványos altisztet a *pécskai* kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki.

— **Éhhalálra ítelt édesanya.** Vagyonos asszony volt *Diószegen* özv. *Gerencsér* Antalné, a ki, mikor egyetlen leánya férjhez ment, vagyona kezelését vejeire, *Kántor* Jánosra bizta. Egyideig békesség volt a háznál, de csakhamar azzal a kivánsággal állt elő a leánya és veje, hogy a vagyont irassa rájuk. Az öreg asszony, okulva sok szomorú példán, megtagadta ezt. Ekkor a leány és vő borzalmas teltre hártározta el magát. Valóságos éhhalálra ítelték el anyjukat. Bezárták egy kis kamrába és napokig nem adtak neki enni. Mikor már a szomszédok is sutogni kezdtek, a hatóság is beleavatkozott a dologba. Házkutatást tartottak s megtalálták a kamrában a szegény öreg asszonyt — *holtan*. A törvényszéki orvos megállapította, hogy *Gerencsér* Antalné éhen halt. Az anyagyilkos leányt és urát, *Kántor* Jánost, a kir. ügyész letartóztatta.

— **A bürokratizmus netovábbja.** Egy német városban olvassuk a következő apróságot, amely

oly nagy hivatalnoki buzgalomról tanuskodik, hogy minden hivatalajtóra ki kellene függeszteni egy példányban. Egy szegény német munkás 1897-ben Donnerauból Niederwüstegjersdorba költözött, ahol le is telepedett. Alig lakott ott szegény néhány napig, meghalt három hónapos kis gyereke. A kis gyerek halálát be is jelentette az anyakönyvi hivatalnál annak rendje és módja szerint. 1898. január havában a község a következő rendeletet bocsátotta ki:

RENDELET.

1898. január 30-ikáig minden máshol született és ide bevándorolt gyereket, aki nincs beoltva, be kell jelenteni, hogy fölvetethessék a beoltandók jegyzékébe.

A munkás úgy gondolkozott, hogy neki nincs se beoltott, se beoltatlan gyereke s így kötelezettsége sincs a hivattal szemben. És ámbátor előttünk, a hivatalhoz nem értő emberek előtt, helyes ez a gondolkodás, a hivatal másképen fogta föl a dolgot. A munkást megbüntette egy márká pénzbürséggel.

— De uraim — mentegetődzött a hivatalban a munkás — énnekem *nincs gyereke!*

— Ahhoz semmi közünk! — volt a válasz — csak erre a kérdésre feleljen: be van-e oltva a gyereke, vagy nincs?

— Nincs beoltva szegényke...

— Nos hát akkor fizesse csak meg a bürséget!

Es meg is fizette.

— **Hatalmaskodó rendőrtiszt.** Botrányos jelenet játszódott le tegnap — írja fővárosi tudósítónk — a villamos vasut egyik kocsiában. Adjuk az esetet úgy, ahogyan történt. A kocsin több hölgy és ur ült, közöttük B. magánhivatalnok. Vele szemben ült *Hartwich* Ferencz, a VII. kerületi kapitányság kezelőtisztje egyenruhában. *Hartwich* azzal keltett kellemetlen feltűnést a kocsiában, hogy hatalmasat *köpött*, Mire B. udvarias hangon figyelmeztette a rendőrtisztviselőt a kocsiában felakasztott táblácskára, melyen tudvalevőleg ez áll: „A kocsiban belsejében köpködni tilos.” *Hartwich* lármázni kezdett és sértő szavakkal illette B-t., ki nyugodtan felelte:

— Sértéseimért önnek majd helyt kell állania. Kérem a lakását.

S ezzel *átnyújtotta névjegyét*. *Hartwich* a névjegyet *ledobta* s azt felelte, hogy ő majd másképpen számol le. *Megállította a villamos kocsit*, odahívta a sarki rendőrt s ráparancsolt hogy menjen oda B.-hez s szólítsa fel, hogy igazolja magát. A rendőr, minthogy másként nem tehetett, eleget tett a parancsnak és B. igazolta magát, de a rendőrtől megkérdezte a rendőrtiszt nevéét. Ezután B., aki tartalékos tiszt, elküldötte segédeit *Hartwich* Ferenczhez, hogy a sértésekért elégtételt kérjenek. *Hartwich* az elégtételt megtagadta. A segédeknek azt felelte, hogy közcsend háborítás címén feljelentést tett B. ellen s így az ügyet hivatalos utra terelte. Majd a hatóság fog elégtételt adni. B. tudomásul vette a lovagias elégtétel megtagadását és felment *Rudnay* Béla főkapitányhoz, hogy az esetről jelentést tegyen. A főkapitány azonban távol volt s B. *Pekáry* főkapitány-helyettesnek adta elő az esetet. *Pekáry* B-t egy rendőrfogalmazóhoz utasította, hogy azzal jegyzőkönyvet vétesse fel az esetről. A rendőrfogalmazó fölvilágosításai alapján aztán B. írásbeli följelentést adott be *Hartwich* Ferencz kezelő rendőrtiszt ellen.

— **Megszökött orvos.** Nagy feltűnést keltő dolog történt a fővárosban. *Jutassy* József dr. ismert nevű orvos, a ki egy orvosi hetilapnak is szerkesztője volt, nyomtalanul eltűnt s hátrahagyott levelében csak annyit tudat, hogy nem szándékozik visszatérni. A szökés okai és részletei ismeretlenek. *Jutassy* rendkívül nagy lábán élt és kedvelt alakja volt a társaságnak. Két év előtt nősült, egy előkelő család leányát

vette feleségül s azóta nyílt házat vitt. Szökéséről feleségének sejtelve sem volt s ezt nem is értesítette róla. Hátrahagyott levelét egy barátjához intézte. A szökés okairól a legkalandosabb hírek szárnyalnak. Asszony és pénz a központja ezeknek a híreknek, a melyekből egyelőre semmi sem bizonyos.

— **Az ó-temető titka.** Azzal a bünnel vádolják *Hegedüs* Rozália aradi szakácsnőt, melyet az anyaságtól szabadulni akaró nők követnek el. Az a gyanu, hogy *néhány hónapos magzatát elpusztította* s az ó-temetőben elásta. A szakácsnő, mikor a rendőrség kihallgatta, azt vallotta, hogy a magzatát tényleg elásta, de nem ölte meg, hanem tarmészertes uton történt a baj. Mutatott is egy helyet, az ó-temető egyik félre eső zugában, hogy ott ásta el, de nem találtak semmit a földben. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Aradi cigány Püspökfürdőn.** *Farkas* Lénárt aradi cigány primás, aki a téli béli szezon alatt oly sokat huzta a talpalávalót, bandájával együtt három havi tartózkodásra Püspökfürdőre indul a napokban.

— **Feltámadt halott.** Debreczenből írják ezt a különösen hangzó történetet: Egy öreg kofa-asszony, *Szathmári* Györgyné, ma reggel kiment a nagyerdei fürdőbe. A gőzben hirtelen rosszul lett és egyszerre élettelenül terült el a földön. A rendőrség segélyét vették igénybe, de mivel semmi életjelt nem vettek észre az öreg asszonyon, koporsót hozattak s abban szállították a közkörházba. Már a főkapitány elrendelte a boncolást is, mikor benn a hullateremben a nagy asztalon az öreg néni kezdett csendesen léleketet venni, tagjait mozgatta, ereiben szabályosan lüktetett a vér. Nem volt benn senki. A rendőr tisztviselő belépve, megbökkelve hátrált vissza a halott elöl, a ki felnyitotta szemét s valamit mondott, de érhetetlenül. Nem halt meg az öreg néni s most már számbavehető baja sincs. Talán jobban is él ezután, hogy vissza jött a tulvilágról.

— **Carmellini delutáni előadásra.** Holnap, csütörtökön delutáni előadást tart *Carmellini* a Fehér Keresztben, leszállított helyárok mellett. Ez alkalommal bemutatásra kerül az ég és föld magyarázó előadás, továbbá több dolog az illúzió és gondolatolvasás köréből.

— **Dühöngő tolvaj.** Nagy csetepaté volt ma délelőtt a budapesti főkapitányság Zrínyi-utcai épületében. A galibát egy megrögzött gonosztevő okozta, a ki föllármázta az egész épületet és harcra szállt mindenkiel, a ki a közelébe került. *Weinberger* Ignác 22 éves csavargó ma szabadult ki a gyűjtőfogházból, a hol 5 hónapot töltött telefon- és táviró-drót lopások miatt. Kiszabadulása után a főkapitányság nyilvántartási osztályában jelentkezett, a hol tudára adták, hogy a főváros területéről való kitiltása és eltolonczolása végett a tolonczházba küldik. *Weinbergert* ez nagyon fölbőszítette és dühösen kiáltotta oda a tisztviselőnek, hogy azért még is fog lopni. Amikor pedig egy rendőr leakarta kísérsni, *Weinberger* daczosan védekezett, majd a rendőrré támadt és arcul ütötte. Csak a segítségre jött detektívek tudták levezetni. Utközben folyvást kiabált, ütve-rugva mindenkit, a ki közelébe ért. Végre lefogták és most a rendőrség hatóság elleni erőszak miatt átkiséri a vizsgálóbíróhoz.

— **Betörés.** Mint battonyai levelezőnk értesít, tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörést követtek el *Grosz* Arnold ottani lakos kereskedésében. A tolvajok néhány vég vásznat elémeltek. Az esetet csak reggel vették észre, a mikor az üzletet kinyitották. Az üzleti fiókban volt mintegy 80 koronát nem bántották.

— **Baleset vagy öngyilkosság.** Budapesten Bajza-utca 42. számú ház udvarán *Antal* Vincze alsóipolysági születésű 21 éves napszámot több sebből vérezve, eszméletlen állapotban fekve találták. Valószínű, hogy ittas állapotban leesett vagy leugrott e második emeleti folyosóról. A Rókuskórházban ápolják.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Öngyilkosság

a sors csapásai miatt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 23.

Egy előkelő család tragédiáját fejezte be ma az erőszakkal előhívott halál. Öngyilkos lett a fővárosban egy veszprémi uriaszony, leugrott az emeletek magasságából az udvar kemény kövezetére és iszonyu kinok között szörnyet halt. Valaha boldog volt, aztán családját csapás-csapásra látogatta, férjének testvére, a ki házuknál lakott, öngyilkos lett, ez férjét előbb kedélybeteggétette, utóbb az örültek házába kergette, a hol a halál váltotta meg szenvedéseitől. Ennyi csapás összetörte a szerencsétlen asszony lelkét, nem tudta elviselni tovább az életet, s ma a halálban keresett megnyihülést, nyugalmat és békeséget.

Krascsenis Vilmos dr. ügyvéd pár év előtt a legelőkelőbb polgárok egyike volt Veszprémben. Vagyonos ember volt, a városban vezető szerepet vitt, tisztelték és szerették, családi élete csupa melegség és szeretet volt, — egy szóval elégedett, boldog életet élt. Fialtal huga, *Vilma*, a kit valósággal imádott, az ő házában lakott s akkor lettek boldogok mindannyian, mikor a leányt a veszprémi járásbíróság egyik albirája eljegyezte.

Ebből az eljegyzésből azonban valóságos pusztulás fakadt. Valami félreértés következtében az albiró elhidegült menyasszonyától, s hamarosan egy más leányt vett el feleségül. Ez *Krascsenis* Vilmát annyira kétségbeejtette, hogy öngyilkos lett. Mérget ivott és meghalt.

A gyászos történet beteggétette a fiatal ügyvédet. Nem érdekelte többé semmi, szüntelen csak huga tragédiája foglalkoztatta, míg lassan-lassan az idegbaj oly erősen megviselte, hogy orvosi kezelésre volt szüksége.

Ezen közben az albiró is megbánta könnyűvérű elfordulását. Belátta, hogy igazságtalan volt. Házassága nem hozott neki boldogságot s egy napon elkeseredésében hivatalában föbelötte magát.

Krascsenis dr. állapotát ez is csak rosszabbította. Fokról-fokra hanyatlott lejobb a sötétség, az örület felé, míg egy napon rászakadt a teljes feketeség, öntudata meghalt örökre. Az egykor kiválóan tanult és szellemes emberből csak rom maradt. A Lipótmezőre szállították, ott élt még egy ideig, aztán a minapában meghalt.

Felesége magára maradt a sok sorscsapás után. Előkelő veszprémi kereskedő-családból származott s egy darabig még Veszprémben élt, aztán Budapestre költözött és ott járta a kalvária kinszenvedéses utját. Ma délben végre megelégette.

A Teréz-körut 3. számú ház negyedik emeletéről levetette magát az udvarra. A házbéliek rémülten rohantak a zuhanásra az udvarra. Alaktalaná zuzódott roncsot találtak ott, a mely iszonyu kinok között vivódott a halállal. Annyit konstatáltak, hogy az asszony nem a házbéliek közül való, de senki nem ismerte fel.

A mentőkért és rendőrségért telefonoztak. Ezek hamarosan meg is jöttek, de a mentők már csak a halált konstatálhatták, a rendőrségnek mindössze is a jegyzőkönyv felvétele maradt.

Az öngyilkos zsebében pénztárczát talál-

tak, a melyben 27 korona 55 fillér volt és egy levelet, a melyet Billitz Antal veszprémi ügyvédhez, férjének bizalmas barátjához és volt indavezetőjéhez intézett. A levélben csak ennyit írt:

— Utolsó kérésem, hogy ne közöljék az újságokban nevemet.

A rendőrség a levelet elküldötte Billitznek.

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

Kötél általi halál.

Szathmár, május 23. Éjféltől elmúlt és a törvényszék még mindig tanácskozott. A nagy közönség pedig ez alatt nem mozdult a tereméből. Szótlanul várták a döntést.

Negyed egy óraker megjelent a törvényszék tanácsa s az elnök néma csendben hirdette az ítéletet:

— Ő Felsége a király nevében!

A törvényszék az esküdtek verdikje alapján Zsoldics Mihály és Papp Bélát **kötél általi halálra**, Papp Zoltánt **nyolcz évi fegyházra** ítélte.

A rendelkező részt, a melyet az elnök először olvasott fel, hosszú szóbeli indokolás kísérte.

Az elítéltek megtörtén hallgatták az ítéletet. A közönség lelkét is elöntötte egyszerre a sajnálkozás. A kik előbb még kívánták a halált, mert, hogy ki volt mondva, ijedten riadtak meg tőle.

Ítélethirdetés után az elnök megkérdezte a halálra ítéltet, *akarnak-e kegyelemért folyamodni*. Papp Béla elkeseredve felelte:

— Nem.

Több szó aztán nem esett. Az elítélteket megkötötték a szuronyos örök, a bírák és a közönség sietve széledtek haza.

Befejeztetett.

Még csak az ítélet végrehajtása következik.

SPORT.

+ Az aradi kerékpár-club holnap, csütörtökön délután 2 óraker, kirándulást tart Pécskára. Gyülekezés a városligeti tónál.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Ügyvédek párbaja.** 1898. május hó 24-én dr. Halmos Károly kassai ügyvéd dr. Szauberer Béla kollegájának egy periratára azt a kifejezést használta, hogy tollát lelkiismeretlenség vesztette. E sértő kifejezés miatt Szauberer kihívta Halmost és az opáczkai vendéglőben megcsatáltak, mi közben Halmos jobb kezén súlyosan megsérült. A kassai törvényszék párvideki vétsége miatt vonta őket felelősségre és Szauberert 10 napi, Halmost pedig 5 napi államfogházra ítélte. Ezt az ítéletet ugy a kir. tábla, mint ma a kuria IV. büntető tanácsa, Losonczy Ödön bíró előadása alapján helyben hagyta.

§ **Királysértés.** Ritkaság, hogy a büntető-törvényszék előtt, királysértés miatt álljon vádlott. A magyar ember nagy ritkán ütközik a büntető-törvényszék ezen paragrafusába, amely ilyenformán csak elvéve kerül szóba a büntető-törvényszék előtt. Ma azonban egy királysértéssel vádolt ember is került a vádlottak padjára, akit a törvényszék meggondolatlan szavaiért el is ítél. Hacsek Mór hmvásárhelyi magánzó volt a vádlott, aki tavaly, midőn egy ízben Szegedre utazott, a vasúti kocsiban tót atyafiak között szóba hozta a milléniumi katonai érmeiket. Hacsek, aki egykor maga is katoná volt, nagyon keserű hangon bírálta azt a tényt, hogy a régi katonák nem kaptak ilyen kitüntetést, az újaknak pedig mindjárt a mellükre tűzik. Az utasok erre azt mondták Hacseknek, hogy ha olyan nagyon vágyakozik a medália után, hát járjon utána, akkor ő is megkapja. Erre aztán már kifakadt az öreg katoná:

— Mit, hogy én még mászkáljak azért a *kutyabélyeg*-ért? Ha legalább ezüsből csináltatta volna a király hogy zálogba csaphatná a szegény ember.

Ezt a beszélgetést meghallották a szomszéd szakaszban ülő Sarkadi Sándor és Szerder István csendőrök és Szegedre érve, rögtön kérdőre vonták a királysértésért a vásárhelyi gazdát, akit aztán a büntető-törvényszéknél is feljelentettek. Ma a bíróság 14 napi fogházra ítélte Hacsek Mór, aki előbb tagadott, aztán felebbezett.

NAPIREND.

Május 24. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Aldozi csütörtök. — Protestáns naptár: Aldozi csütörtök. — Görög-keleti naptár (május 11.): Mócz vértanú. — A nap kél 3 óra 57 perczkor, nyugszik 7 óra 23 perczkor. — A hold kél 1 óra 17 perczkor, nyugszik 2 óra 35 perczkor.

Május 25. Péntek. Róm. kath. naptár: Orbán püspök. — Protestáns naptár: Orbán püspök. — Görög-keleti naptár (május 12.): Epifán. — A nap kél 3 óra 56 perczkor, nyugszik 7 óra 25 perczkor. — A hold kél 1 óra 46 perczkor, nyugszik 3 óra 52 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 óraker 763.1 milliméter, délután 2 óraker 762.7 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 óraker C° + 16.0, délután 2 óraker C° + 18.8. — Szél iránya és ereje reggel 7 óraker DK. 2, délután 2 óraker K. 6. — Felhőzet reggel 7 óraker többnyire borult, délután 2 óraker borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában Csepegés.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerinti a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 27. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délután 3 óraker. — Galsa hegyközség rendkívüli közgyűlése délután 2 óraker. — A Schreyer-konservatorium hangversenye este 7 óraker (Városi színház.)

Május 28. Az aradmegyei gazdasági-egyesület igazgató-választmányi ülése délelőtt 9 óraker (Vármegyeháza.)

Junius 19. Körorvosválasztás Kls-Peregen.

Junius 29. Löverseny Kisjenőn.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

— Az aradvármegyei gazdasági egyesület május hó 28-án, hétfőn délelőtt 6 óraker a vármegyeház nagytermében II. igazgató-választmányi gyűlést tartja, melynek tárgyalásra kitűzött sorrendje a következő:

1. Elnöki jelentés. 2. Földmivelésügyi m. kir. miniszter leiratai. 3. Beszámoló a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének folyó évi május hó 6-án tartott nagygyűléséről. 4. Dohánytermelők és kertészek közti jogviszony szabályozásáról szóló törvényjavaslat. 5. Törvényjavaslat a birtokos és gazdasági közötti jogviszonyok szabályozásáról. 6. A vármegye területén rendezendő díjazással egybekötött két állatkiallítás. 7. Tagmozgalom. 8. Esetleges indítványok.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudóstása.

Budapest, május 23.

Délelőzsdé. A buzakínalati mérsékelt, vátelkező gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 14.000 métermázsa kerül forgalomba, változatlan áron. Időjárás szép.

Zárul 12 óraker.

Buza májusra	7.86—7.88
Buza októberre	8.11—8.12
Rozs májusra	7.20—
Rozs októberre	7.36—7.38
Zab májusra	5.08—5.09
Zab októberre	5.30—5.31
Tengeri májusra	5.57—5.58
Tengeri júliusra	5.61—5.62
Repcze augusztusra	13.65—13.75

Zárul 4 óraker:

Buza májusra	8.04—8.05
Buza októberre	8.17—8.18
Rozs májusra	7.34—7.35
Rozs októberre	7.42—7.43
Zab májusra	5.11—5.12
Zab októberre	5.30—5.31
Tengeri májusra	5.05—5.06
Tengeri júliusra	5.64—5.65
Repcze augusztusra	13.60—13.70

Zárul 4 óraker.

Osztrák hitelrészvény	718.25
Magyar hitelrészvény	722.—
Leszámlolóbank részvény	496.—
Rima-Murányi vasmű részvény	555.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	649.25
Közuti vasut	618.—
Városi villamos vasut részvény	319.—

S z e s z ü z l e t.

— Május 23. —

Mai jegyzéseink: Készárt nagyban nyers szesz 113 korona, kicsinyben 115 korona, finomított szesz nagyban 116 korona, kicsinyben 118 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. május 23.

Magyar aranyjáradék 40/0	97.25
Magyar koronajáradék 40/0	91.40
Magyar arany 4 1/2 0/0	101.—
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.25
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.25
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	158.—
Tizaszabályozási és szegedi kölcsön	137.75
Osztrák papírjáradék	97.20
Osztrák járadék ezüst	97.—
Osztrák járadék arany	96.75
Koronajáradék	97.—
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1775.—
Magyar hitelbank részvény	722.—
Osztrák hitelintézet részvény	719.50
Osztrák-magyar államvasut	650.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.26
Német birodalmi márka	118.25

IDEGENEK ARADON.

— Május 23. —

Fehér Kereszt szálloda. Rosenberg Gyula utazó Beocsin. — Weisz Lipót utazó Temesvár. — Berger Miksa utazó Bécs. — László Gyula utazó Budapest. — Pieger Bertalan utazó Budapest. — Lichter Miksa utazó Budapest. — Freund Lajos utazó Bécs. — Kolb Lajos utazó Budapest. — Braun Sámuel utazó Budapest. — Ungar Herman utazó Komárom. — Goldbaum Lipót utazó Budapest. — Schlesinger Armin utazó Budapest. — Kappel Gusztáv utazó Bécs. — Reich Sámuel utazó Budapest. — Schwarz Károly utazó Bécs.

Vass szálloda. Pless N. kereskedő Orosháza. — Roth Lajos utazó Budapest. — Gros D. utazó Budapest. — Berkun József utazó Bécs. — Marosi Béla utazó Zombor. — Markus Mihály árvaszéki ülnök Gyula. — Sommer József utazó Budapest. — Jakot Mak utazó Bécs. — Kemény Manó vállalkozó Székudvar. — Takács Sándor utazó Budapest. — Dr. Popovics János orvos Ujszentanna. — Giesswein Jakob selyemt. főlv. Szabadka. — Kemény Lajos kereskedő Szalonta. — Valer János ügyvéd Lugos. — Weine Sándor utazó Bécs.

Központi szálloda. Baró Wildburg Károly és neje birtokos B.-illye. — Lunovits Gyula birtokos Makó. — Glocke Vilmos irodafőnök Bécs. — Dr. Szabóky Alajos min. fogalmazó Budapest. — Bányai László utazó Budapest. — Langeuer Bernát utazó Budapest. — Weiser Gyula utazó Bécs. — Glasner Vilmos utazó Bécs. — Schmahalek Gyula utazó Budapest. — Bossányi Péter kárbeclő Szeged. — Vajda Vilmos utazó Budapest. — Schiff Gyula ügynök Budapest. — Eliás Samu kereskedő Pécska.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsin délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnái este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat délután 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbeséről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbeség szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

CSARNOK.

Jegyváltás.

Irta: Omega.

(Vége.)

III.

Kopogás zavarta meg.

— Szabad!

Petymeghy lépett be, ajkán olyas mosolylyal, mint a milyen a Luczifer-képeken látható. Elegáns volt, mint mindig, s hadart mint rendesen.

— Nos, fiatal ember, hogy érzi magát. Mi? Ugy-e az én megjósolt meglepetésem nem volt üres beszéd. És aztán a jó tehetség, megmondani valakinek, hogy mikor pottyant le a menyországból, holott azt sem tudja, miért.

Zoltán hatalmas füstfelleget bocsátott ki a levegőbe, aztán nyugodtan válaszolt:

— Nem kell hozzá nagy tehetség. Ön csinálta az egészet. Hát miért ne tudná előre, hogy mit fog csinálni. Ismerhette az öreg Tahy természetét, tudta, hogy ő képes egy névért mindent feláldozni, s ön mégis visszaélt helyzetével s elmondta azt, hogy én — törvénytelen gyermek vagyok.

Petymeghy ijedten ugrott fel. Most meg ő sápadt el.

— Honnan a pokolból tudta, — mormogá — hogy én azt mondtam.

Zoltán megnyugtatólág intett.

— Sohse idegeskedjék, kedves Petymeghy ur, tudom hogy ezt tette. Köszönöm önnek, mert különben sohasem nyílt volna fel a szemem. Oh! nagy színész az öreg, de Margit is. Láttam miként sápadt el, a midőn fülébe sugta ama szavakat, mint tántorodott meg. Oh, mert ha Margit igazán szeret, nem úgy tesz, mint ő tett. De hát hiába — aki sokat markol keveset fog. Az öregnek ősi név mellett vagyon is kellett volna, melynek jövedelméből az ő adósságát is ki lehetett volna fizetni. Hja, csak hogy ám az nagy ritkaság! S ön, Petymeghy ur, e ritkaságok közé tartozik. Nos, nem csodálkozik?

— Micsodán? kérdé Petymeghy?

— Azon — válaszolt Zoltán — hogy az ön által tragédiának elképzelt valamiből nem lett csak egy unalmas társalgó szinmű. No csak ne szégyelje magát.

A rendezés eléggé sikerült csak a hőst választotta meg egy kissé rosszul. Mert lássa, különös emberek azok a törvénytelen gyermekek. A szabad természet összes adományai egyesülnek bennük. A szilajság, vadság, a jóság és — feledés. Percznyi tévedés hozta őket létre, melyre mindenki ráborítja a homályt, a tulajdonság vérükké válik.

Petymeghy ur kellemetlenül kezdte érezni magát.

— Ilyen vagyok én is — folytatá Zoltán — egy pillanatban szerelmem, mint a forró lava, s a másik pillanatban már egy szóért feledni vagyok képes azt, ki csak a nagyvilági üres czifraságokra ad, ki a csillogó név mellé plántált becselenné inkább hódol, mint annak, kinek a sors saját hibáján kívül elfelejtett nevet adni, de kinek adott jellemet becsületet, melyet a névtelen embereknél is tisztelnünk kell.

Petymeghy felállt s erőltetett mosolylyal mondá:

— Csak nem akar ez czélzás lenni?

— Oh a viláért sem — szolt Zoltán — ön lehet könnyelmű, de azért még becsületes. Mostani tettét is tudom, csak a folaton mellőzött vetélytárs megsértett büszkesége sugalmazta Ön, kinek eddig lovai, kastélya, mindegy első volt, tulszárnyalva látta magát egy semmiségtől. Ezt nem tűrhette. Várt az alkalmas pillanatra, hogy visszafizethessen egyszerre mindent. Az idő elérkezett. Ön lőtt. De magát lőtte meg. Az öreg az én nagyobb birtokom helyett meg fog elégedni az ön kisebb birtokával, s a helyett, hogy engem juttatna koldusbotra, csak önt teszi tönkre. Gratulálok az eljegyzéshez Petymeghy ur.

Petymeghy zavartan forgatta kalapját:

— Már ez is tudja?

— Már hogy ne tudnám! Két hét mulva lesz. Mert ennyi idő beletelik, míg a menyasszony jobban lesz. Hamarabb nem illik jobban lenni.

— Ön valóban nagyszerű ember, Zoltán. Ön lángész.

— Dehogy vagyok. Ember vagyok, akár ön, mindenem van, csak hangzatos nevem, kutyabőröm nincs. No de azért — tette hozzá nevetve — majd csak megéllünk valahogy.

Petymeghy elszégyelte magát s alig hallhatólag, fokozódott zavarral mondá:

— Legyen szerencsém az eljegyzésen!

— Köszönöm — válaszolt Zoltán — de nem fogadhatom el szives meghívását, mert én akkor már a másik világban leszek.

A dandy ijedten kapta föl fejét. Zoltán pedig csak mosolygott.

— No, no, ne ijedjen meg, nincs benne semmi különös.

Petymeghy ur alig találta meg az ajtót. Kalapját mélyen szemébe huzta, s különösnek talált mindent.

IV.

Pár év telt el e jelenet után. — Petymeghy ér elégedetlenül vakargatta naponként kopaszodó fejét, rosszalólag szolt:

— Hej! nem jó lesz ennek a vége! Ha ez így tart, tönkrejutok. Jobb lesz válnunk. Ő arra, én erre.

Es Margit nem is csodálkozott, imidőn előadta neki tervét, a mi felett Petymeghy ur még inkább csodálkozott.

Pedig nincs benne semmi furcsa. A találmányok, s az elválások aranykorszakának századát éljük. A szerelem ma már csak ráadás az aranyborjura.

Nálunk pedig az elválás nagyon hamar megvan. Három hét az egész.

Margit bájos özvegy lett, s ezzel egy idejűleg kivetette a hálót.

De a mese azt tartja, hogy az aranypikkelyes halak nagyon óvatosak.

Petymeghy ur pedig úgy édegett, mint az afféle törkrejutott nemesek szoktak — más bőrében. Nem törődött az étellel. Csak néha-néha sóhajtott fel:

— Pokoli szerencséje van annak a Zoltán-nak ott a másik világban. Milliomos lett. Hja! az amerikai nép megbecsüli a dolgos embert, s a névre nem ad semmit.

Pár nap mulva Dini gróf azzal az ujsággal lepte meg, hogy az ő sokat emlegetett Zoltánja megnősült — Amerikában, s az orra elé tartá a levelet, melyet tőle kapott

Petymeghy alig akarta elhinni, s halkan ismételtette:

— Milyen kár, most már lesznek örökösei, így még volt reményem, hátha ki tudom mutatni a rokonságot.

**Ma csütörtökön, május hó 24-én
délután 4 órakor**

**a Fehér Kereszt szálloda nagytermében
leszállított helyárrakkal**

Délutáni és deák előadás.

ÉG ÉS FÖLD

nagy tudományos physikai projectio-demonstratios

magyarázó előadás.

A készülékek a terem közepén vannak, tehát a közönség a működést, mely tudományos, bármely helyről körülményesen megtekintheti.

Előadva a híres illusionista és gondolatolvasó

Carmellini által.

Ajánlható nemcsak felnőtteknek, hanem különösen családoknak és gyermekeknek.

BELÉPTI-DIJ:

Számzott hely 1 korona. — I. hely 60 fillér. — Allóhely 40 fillér.

Másolat 360/1900. kihg. szám. A budapesti állandó borvizsgáló-bizottságnak a Monticiolo János aradi borkereskedőnek boraira vonatkozó 1850/1900. szám alatti szakvéleménye alapján, Arad szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala, a következőleg határozott. **Határozat:** A Monticiolo János, Aradon tartózkodó borkereskedő ellen az 1893. évi XXIII. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott 53850/97. számú kereskedelmiügyi m. kir. miniszteri rendelet 13. §-a alapján folyamatba tett eljárás beszüntetett s egyben a borvizsgálat körül felmerült 16 korona 08 fillérnek, az állampénztárból leendő fedezése iránt, az összes ügyiratok kapcsán a város tek. Tanácsa útján, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztés tetetni rendeltetik. A határozat egy példánya Monticiolo János, Aradon tartózkodó borkereskedőnek és egy példánya Domonkos Lajos urnak, mint az aradi borenőrző bizottság h. elnökének, másolatban kiadatik. **Indokok:** Mert a budapesti állandó bizottság, az aradi rendőrkapitányi hivatal által, a Monticiolo János aradi lakos, borkereskedő pinczéjében 1900. évi márczius hó 7-én megtartott borvizsgálat során, a pinczébe talált borokból vett bormintákat a megejtett vegyvizsgálat alapján, 1850/900. szám alatt kelt szakvéleményében kifogástalannak mondotta ki. **Arad, 1900. május hó 19-én. Green s. k. alk. kapitány kihágási bíró. A másolat hitelesül: Mihelyes Károly, s. k. (P. H.)**

Védjegy

**Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás**

Salvator

kötő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatasu.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.**

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjésen.

Rémi szálloda

részvénytársaság

Budapest, VIII. ker., József-körut 4. (a népszínházzal szemben.)

Elsőrangú családi szálló minden kényelemmel a főváros központján.

Villanyvilágítás. • • Gőzfűtés. • • Lift. • • Fürdők.

Kávéház és vendéglő a házban. + Mérsékelt árak. 80

A villamos vasút megállóhelye a város bármely irányába.

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utca 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

fürdőm reggeli 5 órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizgyógy mód minden neme (Kneipp-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető.

Havi bérlet 30 jegy 12 frt.

Külön berendezett, kitűnő hatású

orosz-gőzfürdő

egyszeri használat 1 korona.

Ezenkívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Posch Károly.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szepilőmet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel Marsatzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű arcztlejtátlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-léle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, feshérlő és rózsza színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamiltásoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

1900. évi tavaszi és nyári idényre valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy teljes férfi öltönyre (kabát, nadrág és mellény) ára csak	<table border="0"> <tr> <td>frt</td> <td>2.75,</td> <td>3.70,</td> <td>4.80</td> <td>jó</td> </tr> <tr> <td>></td> <td>6.—</td> <td>és 6.90</td> <td>a jobb</td> </tr> <tr> <td>></td> <td>7.75</td> <td>a finom</td> <td></td> </tr> <tr> <td>></td> <td>8.85</td> <td>a finomabb</td> <td></td> </tr> <tr> <td>></td> <td>10.—</td> <td>a legfinomabb</td> <td></td> </tr> </table>	frt	2.75,	3.70,	4.80	jó	>	6.—	és 6.90	a jobb	>	7.75	a finom		>	8.85	a finomabb		>	10.—	a legfinomabb		valódi gyapju szövetből.
		frt	2.75,	3.70,	4.80	jó																	
		>	6.—	és 6.90	a jobb																		
		>	7.75	a finom																			
		>	8.85	a finomabb																			
>	10.—	a legfinomabb																					

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyszintén feltöltő szövetek, turista loden, finom Kammgarn stb. szállít gyári árban és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünmben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért szavatosság vállalatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléseit közvetlenül a fenti gyári cégnek tegye meg.

Permetező

kaphatók

3 évi jótállás mellett (ingyen javítás)

HÖNIG O.-nál

1700

ARAD, Rákóczy-utca 28. szám.

Javítások elfogadtatnak.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Halász János ur már 25 év óta fennálló jóhírnevű

műlakatos és puskaműves műhelyét

Aradon, Andrassy-tér 9. sz. a. házban

átvettem

és úgy mint elődöm, oda fogok törekedni, hogy a nagyérdemű közönség pártfogását és meglegedését kinyerjem.

Elvállalok aczélsodrony ágybetétek, légszesz és vízvezeteki berendezéseket, valamint minden, a lakatos és puskaművészeti szakmába vágó munkákat.

A n. é. közönség jóindulatát és támogatását kéri

tisztelettel **Moskovits József.**

Turistáknak remek kiránduló hely.

Klimatikus

gyógy- és üdülő-hely.

A nyaralási idény beálltával ajánlom a n. é. nyaraló közönség b. figyelmébe az Arad- és Hunyad-megyék határain fekvő kies festői hegyközséget: **Zámot.** — Gyümölcs-, tej- és savókura. Saját tehenészet. Forrásvíz. Maros-fürdő. Regényes kirándulóhelyek. Posta-, távirat-, vasútállomás. Közlekedés naponta hatszor, minden irányban. Emeletes, elegáns szálloda. Figyelmű és gondos kiszolgálás. Árak egyezség szerint. Idény: július 1-től. — Felvilágosítással szolgál

KORMOS ADOLF,

1815

„Transsylvania“ szállodás Zám.

Turistáknak kedvezmény.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér 19. sz.

**Nyári időnyre ajánljuk re-
mek választékainkat:**

Könnyű ruhakelmékből. * * * * *
Most divatos angol vásznakból
minden színben. * * * * *

Pompás batistok, cretonok és
zephyrekből. * * * * *

Napernyők és fürdőruhákblómég
a régi olcsó árakat számítva. *

4958—1900. kh.

Hirdetmény.

Ismételen előfordult már azon eset, hogy sárkányozó gyermekek gondatlansága folytán a villamvilágítási sodronyok érintkezése következtében az ólombiztosítók kiolvadtak és ez által nemcsak kár okoztatott hanem az utca világitás is akadályozva lett.

Ennélfogva a magán vagyón valamint a közérdek megvédése szempontjából a sárkányozást betiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanoncokat tartó gazdákat, hogy gyermekeiknek illetve tanoncaiknak a sárkányozás meg ne engedjék mivel minden előforduló esetben ha serdületlen követi el a kihágást az 1879. évi XL. t. cz. 27. §-a alapján a szülőt, gyámot vagy gazdát szigorúan felelősségre vonni.

Arad, 1900. április hó 21.

Sarlot,
főkapitány.

3414—1899. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Goldschmidt Miksa végrehajtónak Mitrics Tódor ó-pécskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 120 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíró területén lévő, Ó-Pécska községben fekvő, az ó-pécskai 788. sz. tjkvben A. 2. a. egész ingatlanra a végrehajt. törv. 156. §-a értelmében az árverést 434 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 7-ik napján d. e. 10 órakor ezen tkvi. hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen al megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 43 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi december hó 7-ik napján.

Dr. Jakó,
kir. aljbiró.

1813

Csipkefüggöny tisztító gyár.

Alapított 1858 évben.

Müller J. és Fia

mű-selyemfestő és vegytisztító gyára ARADON.

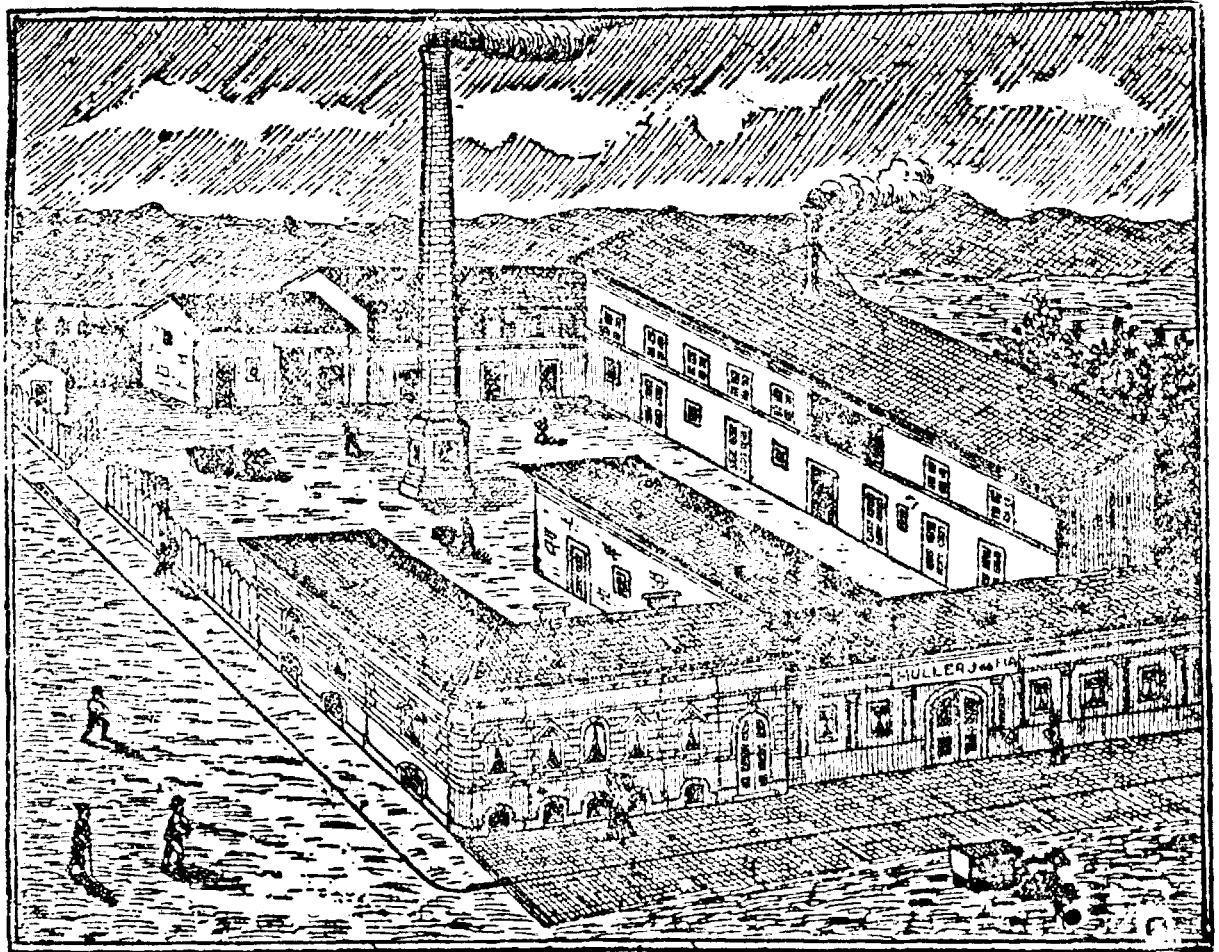
Fő-üzlet: Andrassy-tér 20. Fiók-üzletek: Asztalos Sándor-utca 2—3., Forray-utca 4. sz.

Brassó, Gyulafehérvár, Déva.

Bátrak vagyunk a nagyérdemű közönség szives figyelmét 1858. óta fennálló gőzerőre berendezett

mű-selyemfestő és vegyészeti tisztító intézetünkre

felhívni, melyet a még hiányos gépezetekkel felszerelve, a legmesszebb menő igényeknek is megfelelünk sa versenyt bármely bel- vagy külföldi hason intézettel úgy elkészítés, mint olcsó ár tekintetében felvesszük.

Az alföld ezen legnagyobb és legjobb hírnévnek örvendő **ruhafestő és vegytisztító gyarában** mindennemű **férfi- és gyermek öltönyök, felöltők, női selyem-, gyapot- és karton-ruhák, himzések, csipkék, nyakkendők, koztyúk, függönyök, asztal- és ágyterítők, szőnyegek, szallagok, harisnyák stb.**

egészben, minden bontás nélkül

vegyileg tisztítatnak és festetnek.

Csipke-függönyök gondosan tisztítatnak és minden divat-színben festetnek. 1818
A nagyérdemű közönség szives bizalmát mint eddig, továbbra is kéri, kiváló tisztelettel

MÜLLER J. és FIA.

Arjegyzékkel készséggel szolgálunk. Postaküldemény pontosan és gondosan eszközöltetik.

Ruhafestő gyár.

Férfi ruha tisztító gyár.

11930—1900.

Hirdetmény.

Az 1900. évre való érvényesüléssel szerkesztett csatornázási költségkivetési lajstroma szennyvízcsatornázásról szóló 9369/203/1894. sz., illetve 25988/1896. számú szabályrendelet 8. szakasza értelmében azzal tétetik ki az adóügyszály I. számú helyiségében folyó évi május hó 21-én kezdődő 8 napi

közszemlére, miszerint ez idő alatt azt az érdekeltek betekinthevén, az úgy a reájuk, mint másokra nem a szabályrendelet 13. szakasza, illetve 16. szakaszának 3. pontja értelmében kivetett csatornázási költség ellen, a közszemlére tétel ideje alatt a városi közgazgatási iktatóba beadandó felebezéssel élhetnek.

Arad, 1900. évi május hó 19.

A városi tanács.

özv. Schwemmer Emánuelné

Aradon, Hunyadi-utcza I. szám.

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy dús választéku

rőfös- és divatárú üzletében

mindenféle legdivatosabb ruhakelmék, vásznak, chiffonok, delainek, fekete angol szövetek, minden színbeni selymek, férfi kelmék, asztalneműek, damaszt-terítők, perzsiái imitált szőnyegek, stb. stb., továbbá nagy választéku raktár: férfi kalap, czipő és ingek, gallérok, nyakkendők, nap- és esőernyők, szalmakalapok, sapkák, nemkülönben női kabátok és gallérok igen kedvező árak mellett áruba bocsátatnak, u. m.

1 férfi kalap, finom	80 krtól 2 frt 80 krig.
1 pár férfi czipő	1 frt 80 kr.
1 pár női czipő	1 frt 80 kr.
1 pár gyermek czipő	— frt 80 kr.
1 pár női és férfi vászon czipő	— frt 60 kr.
1 darab férfi ing, redős és sima mellü	— frt 75 kr.
1 darab férfi gallér	— frt 8 kr.
1 darab női nap- és esőernyő	1 frt — kr.
stb. stb. stb. stb.	

Továbbá 3 különböző üzlet részére való állványok és üveg állványok, másoló gépek és czégtáblák jutányos feltételek mellett azonnal eladók. — Minél számosabb látogatásért esedezik

kiváló tisztelettel

özv. Schwemmer Emánuelné,
„Parti üzlet“ Hunyadi-utca I. sz.

F. ruzsbachi gyógyfürdő

Szepesmegyében, u. posta, távirda, vasuti állomás: **Podolin.**

Ezen foszfor- és kénsavas víz kitűnő hatásu csuz (reuma), köszvény, mirigy, daganatok, gennyedés, görvélykor, bőrbetegségek, régi sebek, tuberkolózis, vesebajok, máj- és lépdnazanatnál. Azonkívül a fürdő teljesen pormentes, fenyőillatos levegőjében való tartózkodás, különösen tüdőbetegek, lábbadozók és nyaralókra kitűnően hat.

Megnyitás: j. évi május hó 27-én.

Levélbeni megkeresésre mindenről készséggel szolgál fölvilágosítással

1812 a fürdő kezelősége.

1157—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A battonyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Biedermann E. és fia czég végrehajthatónak, Daoda János és neje Szóke Teréz végrehajtást szenvedő elleni 387 kor. 64 fill. tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. bíróság) területén lévő kevermesi 818. sz. tjkvben fekvő A + (1—4, 7—482, 503, 504/520. hrsz. ingatlanra az árverést 780 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi június hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Kevermes községhez tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 76 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.

évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi márczius hó 24. napján.

A battonyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Szell,

1810

kir. aljbíró.

Pécskai járás főszolgabírójától.

3321—1900.

Pályázati hirdetmény.

A Kis-Pereg és Német-Pereg községekből álló és lemondás folytán üresedésbe jött kis-peregi körorvosi állás választás utján leendő betöltésére határidőül folyó évi június 19-ik napjának d. e. 10 óráját Kis-Pereg községhezához kitűzöm.

A körorvos javadalmazása: évi fizetés 1200 korona, nap-pali látogatási díj 50 fillér, éjjeli látogatási díj 2 korona s Kis-Pereg község székhelyén teljesítendő halottkémlésért esetenként 40 fillér.

A körorvos folyamodása esetén kézi gyógyszerár tartására is fel lesz jogositva.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy az 1883. I. t.-cz. 9. §-a szerint felszerelt pályázati kérvényüket hozzám a választást megelőző napig nyujtsák be.

Pécska, 1900. május 15.

Senk Ferencz,

1692

főszolgabíró.

Lucsky

vasas hévfürdő

Liptó megyében.

Szénsavdús 32° C. meleg. 599 m. a tenger színe fölött, fenyves erdőtől környezett kárpáti völgyben.

Felülmulhatatlan mindennemű gyengeségnél, sápkóránál, női betegségeknél, idegességnél, hysteriánál, neurastheniánál, tábesnél. — Idény: június 15-étől augusztus 15-ig. — Elő- és utó-idény leszállított áron. — Vasuti állomás Liptó-Tepla. 1811

... 1900. Tavaszidény. 1900. ...

Legnagyobb választék bel- és külföldi szövetekben

.. Telefon 369. szám. ..

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ Mérték utáni megrendelések pontosan eszközöltetnek. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Holtzer József

uri szabó, Aradon
Vörösmarthy-utca
1. szám

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ Divatos szabászat. kítűnő munka. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Nagy raktár: kész férfi-, fiu- és gyermek felöltőkben. Hawalock, ulster gummi köpönyeg, turista-, sport- és vadásruhák, libériák minden kivitelben. — Feltűnő olcsó árak!

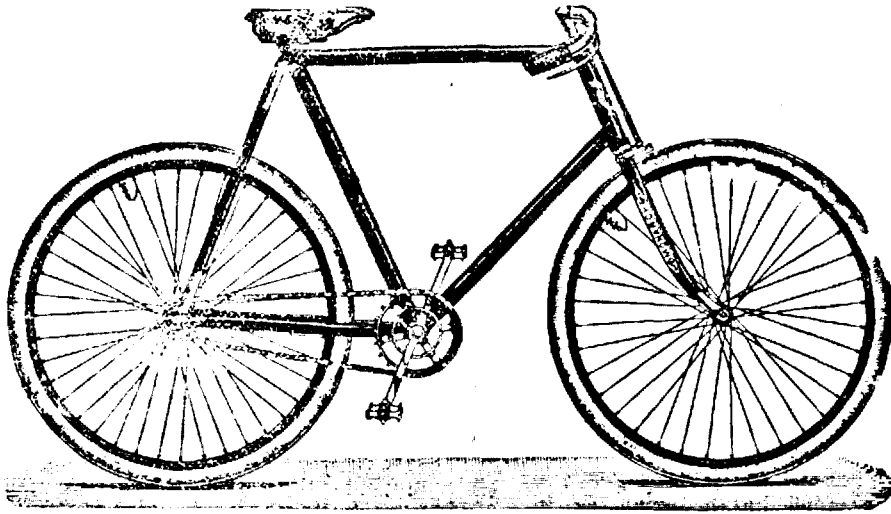
Kedvező fizetési feltételek.

Koch Dániel kerékpár és varrógép raktára

Arad, Deák Ferencz-utca 42., a Fehér Kereszttel szemben.

Telefon 440. sz.

Kiszárolagos raktár
„Graziosa“
„Graziosa Chamless“
„Monarch“, valamint
a hírneves „Puch“ ke-
rékpároknak.

Telefon 440. sz.

Nagy raktár minden-
nemű varrógépekben.
Villamos csengő, tele-
fon és vészjelző beren-
dezést * jutányosam
eszközöm.

Allandóan raktáron vannak használt kerékpárok **30 frttól** feljebb. — Első-
rendű német gyártmányu kerékpárok kitűnő kivitelben **100 forintért**. —
Singer-féle varrógépek **30 frtért** kaphatók.

Calcium Carbide, kilója 70 kr.

Vidéki megrendelések azonnal a legpontosabban eszközölnék.

Nagy, szakszerű javító műhely.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, kösvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmergezések, (higgaany, zink, ezüst, ólom).
  2. Verbaj (higgaany s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott sziv, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.
  3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.
  4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.
- A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógyimód, massage vagy be-
pakkolás követi. Egyszeri használat **1 frt 25 kr.**, 15 jegy **15 frt.**
Beléggő kamarák. (Inhalatió) Gleichenberg, Ems mintára, acut
és régi gége, tüdőhurutnál, valamint tüdőtagulatnál, asthmánál. Egyszeri
használat **75 kr.**, 15 jegy **9 frt.**
Hidegvíz-gyógyimód. Egyszeri használat **60 kr.**, 15 jegy **7 frt.**
Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére,
szűk mellkasú, valamint szivbajos gyermekek s felnőttek edzésére s munka-
képessé tételére.
Havi díj **10 frttól** feljebb az eset minősége szerint.
Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom sze-
rint részesül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mel-
lett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.
Telefon szám 270.

Sertéstenyésztő gazdák és birtokosok figyelmébe!

A 13.652. szám alatt szabadalmazott és törvényesen védett

„állatok emésztését elő- segítő por“-omat

ma már mindenféle állatnál alkalmazzák a gazdaságokban. Az ország legelső uradalmi, birtokosai, gazdaközönség, állatorvosok stb. stb. írják, hogy nemcsak sertésbetegség ellen, de bármely állatnál bevált étvágy és emésztés elősegítésére és a hizás gyors fejlesztésére, valamint betegségek ellen is sikeresen használtatik. Mielőtt vásárol valaki, kérje el tőlem a legújabb szakvéleményeket és elismerő leveleket, melyek a próbahe-
lyekről hozzám eddig érkeztek és naponta is érkeznek; ez, valamint a használati utasítás ingyen megküldetik.

1 doboz 45 és 90 kr.

Minden gyógyszerárban és fűszerüzletben kapható.

Készítő:

Somogyi Géza

ARAD, Deák Ferencz-utca 3.

249/1900. tkv.

Arverési hirdetmény kivonat.

A pécskai kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kelemen Márton végrehajthatónak Hajas Mihály és kisk. Magyar Ilona mpécskai lakosok végrehajtást szenvedő elleni 400 korona tokekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíró (területén lévő M.-Pécska határában fekvő, a m.-pécskai 3435 sz. tjkben I. 1. sorsz. alatti ingatlanra 717 korona, és a m.-pécskai 3436 sz. tjkben I. 1. sorsz. a ingatlanra szintén 717 koronában az arverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor, ezen tkvi hatóságnál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 0/0-át vagyis 71 kor. 70 fillért és 71 kor. 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1900. évi márczius hó 16-ik napján.

Dr. Jakó,
kir. aljbíró.

1814

Ő császári és apostoli királyi

főlségének legfelsőbb rendeletére.

XXXIII. cs. kir. államsorsjáték

a birodalom Innenl részének jótékony ozóljára.

Ezen Austriában egyedüli törvényesen engedélyezett

pénzsorsjáték

16.514 készpénzbeli nyereményeket tartalmaz, 410.200 kor. összértékben.

A főnyeremény

200.000 koronát tesz.

A húzás visszavonhatlanul 1900. évi júniushó 7^{én} történik.

— Egy sorsjegynek ára 4 korona. —

Sorsjegyek kaphatók: Az államsorsjáték osztályánál Bécsben, I. Riemergasse 7, lottógyűjteményekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivatalokban, váltóüzletekben, s. a. t. Játszótervek sorsjegyvevők számára ingyen.

A sorsjegyek portamentesen küldetnek át.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóságtól.

Államsorsjátékok osztálya.

77

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

SOMATOSE

Erősből készült és ennek hányagát tartalmazó ital, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradtaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyermeknek, angol kórában szenvedő gyermekeknek, szülőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alkjában a **sápkórosoknak** hasznosítva az orvosok által.

Vas-Somatose nem egyéb 70% vas-Albumose és 30% Somatose keverékéből, a melyben sok a vas és ezáltal hatékonyan javítja a vért, tartalmazó Somatose. Számoson rendkívül gyorsan és erősen.

Paktikon van az összes gyógyszerboltban és gyógyszerüzletekben.

Borosznó gyógyítófürdő.

Zólyomgyében. Vasut-állomás. Posta és távirda.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrasú vízvezeték. A **glaubersós** gyógyítóforrások kitünő hatásuak, heveny és idült **gyomor- és bélhurut, máj- és hólyagbajoknál.**

Hidegvízgyógyító mód, masszáz, villamozás, svéd torna, tej- és savókúra, Kneip-féle gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Klimatikus gyógyítóhely.

Allandó fürdőorvos. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene. **Lakás: 8—16 korona egy szoba heti bérlete** ágyneművel együtt. **Étkezés: leves 20 fillér, főzelék, tészta 50 fill., sülték 80—100 fill.** étlap szerint. Bővebbet alulírt tulajdonosnál

Rosenauer Lajos
Besztercebányán.

1694

Kérjen mindig valódi

Tokaji cognacot

Tokaj város czimerével

(Kigyós kereszt három hegyen)

az Első tokaji cognacgyárból

TOKAJBAN.

Ovakodjék mindenki értéktelen utánzatoktól, melyeken a védjegy hiányzik.

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: **LEFKOVITS MÓR** • Budapest, Kerepesi-ut 47. szám alatt.

Plisérozás és gouvellirozás bármily szélességben elvállaltatik.

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

Templom-utca (Minorita-palota.)

Ujjonnan érkezett remek szép **női ruhakelmék.**

Nagy választékban kitünő jó mosó (biztos szintartó) **cretton, zephir és át-tört battistok, delaineik.**

Legjobb minőségű vásznak és Schroll-féle chiffonok. **Legdivatosabb napernyőkben nagy választék.**

Szolid elv. * * Pontos kiszolgálás.

Ujdonságok férfi és női nyakkendőkből.

Szállag-övek 50 krtól feljebb.

NEUMANN

**férfi-, fiu-
és gyermekruha telepe**

ARAD,

a „Fehér Kereszt“ szálloda mellett.

Szabott árak!

**Mérték szerinti megrendelések
pontosan eszközöltetnek.**

Iglófüred

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyaraló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében, 580 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villanyos masszázs. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légszűszerek bántalmában szenvedőknek, udulók részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasó-terem, Lawn-Tennis. Fűrdővel május 15-től szeptember végéig. **E16- és utóidényben tetemes árleemgedés.** — Fűrdőorvos: **Dr. Neubauer Lajos.** — Posta és távirat-állomás helyben. Utazás Budapest—Kassa—Igló vagy Budapest—Rutka—Igló. Prospektusokkal szolgál.

1404

a fűrdőigazgatóság Iglófüred.

Gurahoncon

a vasút mellett fekvő

Hungária szálloda

1900. évi szeptember hó 1-től,
esetleg azonnal

bérbe adó.

Bővebbet a tulajdonosoknál:
Weiszberger és Moskovitz cégnél
Gurahoncz. 1817

Chronométer és mű-órás.

Egry L. és Társa

chronométer és mű-órás. Látszerész (Optiker.)

ARAD, Szabadság-tér 19. szám.

(Rosenblüh H. és Társa divatáru-üzlet mellett.)

Mindennemű órák. — Látszerészeti (opticker) cikkek.

— Dusan berendezett —

schweiczi zsebóra-raktár

arany, ezüst, ezüst-tula, nickel és aczél órákban. **Különlegességek:** chronométer, chronográf, negyed- és percz-ütő és ébresztő (vecker) zseborák, hordozható éjjeli-őri ellenőr (Wächter) órák.

A legújabb mintázatu fali-, inga- és álló-órak (egy évben egyszeri felhuzattal), ugyszintén mindennemű disz, utazó irodai és ébresztő órák. Valamint torony, kastély laktanya, gyárak és telepek központi óráknak berendezését és azoknak javítását jótállással eszközöljük. — Tervek és költségvetések kívánatra bérmentesen.

Nálunk beszerzett, avagy javított órákért 3 évi jótállással kezesszünk!?!

* EGRY L. ÉS TÁRSA. *

Orrcsiptetők

arany, ezüst, doublé, aluminium, teknősbéka, nickel, szarú, kaucsuk foglalattal, valamint a legújabb rendszerű foglalat nélküli orrcsiptetők. Ugyszintén **szemüvegek**, (pápaszem), monokli, teknősbéka lordnyettek, minden minőségbeni nagy raktár, barométer, higrométer, ternométer minden formában és minőségben. Rendkívüli pontosságú orvosi hőmérők fűrdőhőmérő, sűrűségmérő, tej, ecet, lug, fagyalt és minden más folyadékok mérője.

Hitelesített szeszmérők, bor, must, pálinka-mérők, stb.

Javításokat pontosan eszközölünk, meglepő olcsó árak mellett.

EGRY L. és TÁRSA

chronométer és mű-órás. Látszerész (Optiker.)

Arad, Szabadság-tér 19. szám. — (Rosenblüh H. és társa divatáru-üzlete mellett.)

→ Vidéki megrendeléseket postafordultával eszközölünk. ←

Látszerész (optikus.)

STERNM.A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

**női felöltők
áruháza**

Aradon, Andrásy-tér.